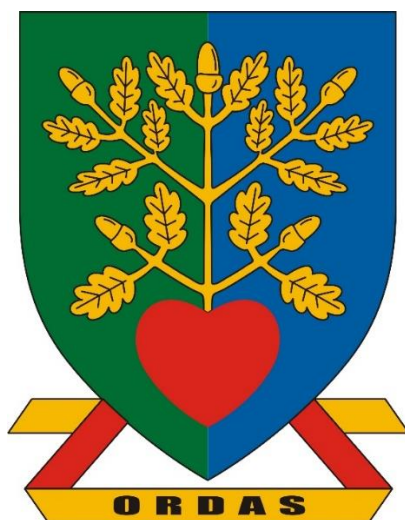

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Ordas Községi Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	22
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	52
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	57
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	68
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	69
1. A HEP IT részletei.....	69
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	69
Jövőképünk	71
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	72
3. Megvalósítás	76
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	76
3.2 A megvalósítás folyamata	76
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	78
3.4 Nyilvánosság	78
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	79
3.6 Érvényesülés, módosítás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
4. Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Bevezetés

Összhangban az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, (Ebkty.) és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott 2021. július 1-től hatályos a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal összhangban Ordas Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében szükséges feladatait. Az önkormányzat az Ebkty. 31. § (2). bekezdése alapján e programmal összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más dokumentumait,¹ és a HEP elkészítésébe bevonja partnereit, különösen a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóit.

Ordas Község Képviselő-Testülete a második Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2018. december 17-én a 71/2018. (XII. 17.) Kt.h. számú határozatával fogadta el, ezért esedékessé vált a harmadik program elfogadása, mely 2023-2028-ig határozza meg a helyi esélyteremtés feladatait.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el, és kétévente felülvizsgálja.

A település bemutatása

Ordas Árpád-kori település, mely már a tatárjárás előtt is fennállt. Nevét az oklevelek 1239-ben említették először *villa Wrdas* néven.

A középkorban a kalocsai érsek birtoka volt. Református anyaegyháza már 1614 előtt fennállt.

1695-ben, a török hódoltság alatt a falu háromnegyed portával adózott. Az 1715 évi összeíráskor 13, 1720-ban 32 adóköteles háztartását vették föl a helységnek. Lakói az összeírás szerint mind magyarok voltak. Ekkor hozzá tartozott *Mikla-pusztá* is.

1754-ben a vármegyei nemesi összeírás szerint birtokosa Rudnyánszky József volt.

1848 előtt a Paksy család örököseinek a birtoka volt.

A faluban a 20. század elején feljegyezték az érdekesebb dűlő neveket is. Ezek: *Ekecse, Dákos, Koppánhát*.

Ordashoz tartozott Zádor-pusztá is, mely egykor falu volt. Neve 1690-ben még szerepelt, de azután már csak pusztaként volt említve. Itt még az 1800-as évek vége körül több régi sírt is föltártak, melyeknek leletei a Magyar Nemzeti Múzeumba kerültek.

Ide tartozott még *Imós* dunaszigeti erdőség is, mely egykor a Duna kanyarulatánál feküdt, de 1840-ben, a kanyarulat átmetszése következtében, itt egy sziget keletkezett.

A 20. század elején Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Dunavecsei járásához tartozott.

1910-ben 849 lakosa volt. Ebből 833 magyar, 16 német, melyből 142 római katolikus, 686 református, 14 evangélikus volt.

Természeti viszonyaink:

A határban nagy kiterjedésű legelőket, mezőket, gondosan megművelt mezőgazdasági területeket láthatunk. A Duna árterületén sűrű erdőség van, gazdag növény- és állatvilággal.

A lakosság jelentős része ma is, ugyan úgy, mint régen mezőgazdaságból és állattartásból él.

¹ Különösen ide tartozik a Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

Ordas Község Demográfiai adatai:

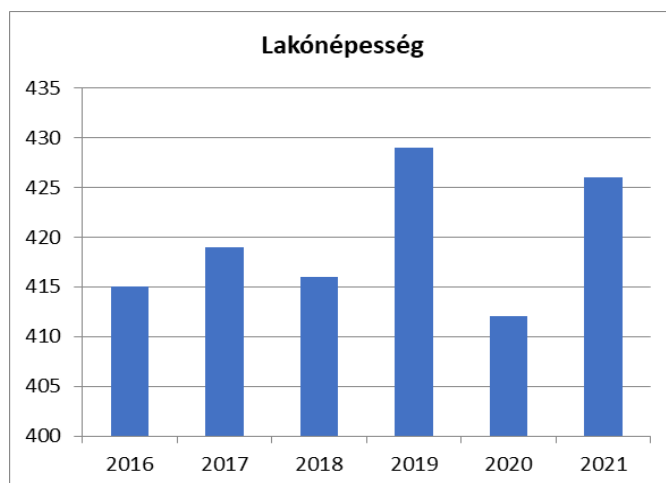
A község alapvető problémája a demográfiai helyzet alakulása. A lakosság az elmúlt években fokozatosan csökkent. Az egyes korosztályok mennyisége jelentősen átrendeződött. A migráció szempontjából az elvándorlás a jelentősebb. Viszonylag kevés a betelepülő. A természetes fogyás a jellemző, lassú ütemben, de folyamatosan a település előrepszik.

A nők aránya még mindig magasabb a férfiakénál. Az állandó népesség 2021 évben: 206 férfi és 243 nő. A 60 éves korosztály felett a nők aránya nagyon magas.

Az öregedési index az utóbbi években folyamatosan csökkent azáltal, hogy mennyi a 65 év feletti lakosok és a 14 év alatti lakosok száma.

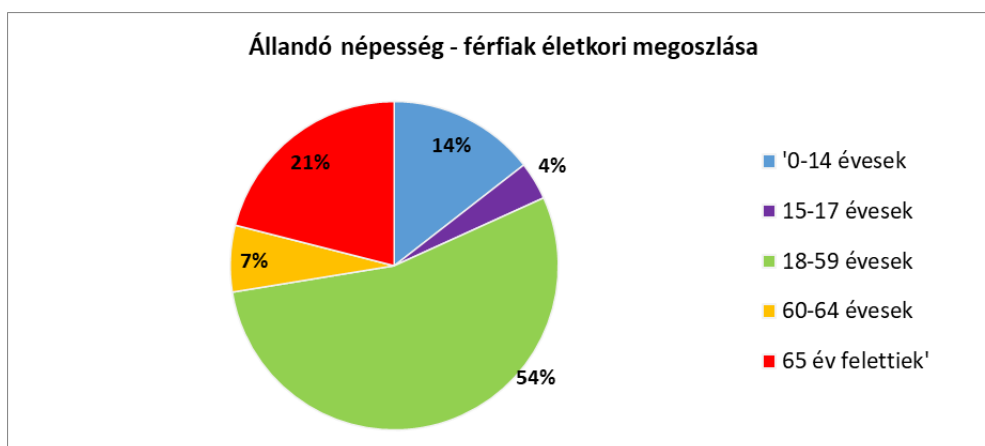
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	415	bázis év
2017	419	100,96%
2018	416	99,28%
2019	429	103,13%
2020	412	96,04%
2021	426	103,40%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

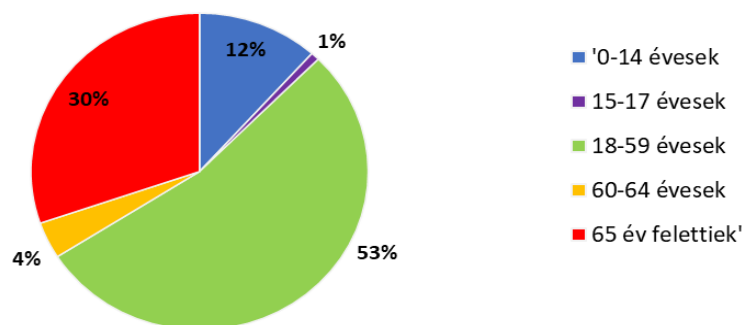

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	214	241	455	47,03%	52,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			19	4,18%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	31	28	59	6,81%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	2	10	1,76%	0,44%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	116	129	245	25,49%	28,35%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	14	9	23	3,08%	1,98%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	45	73	118	9,89%	16,04%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

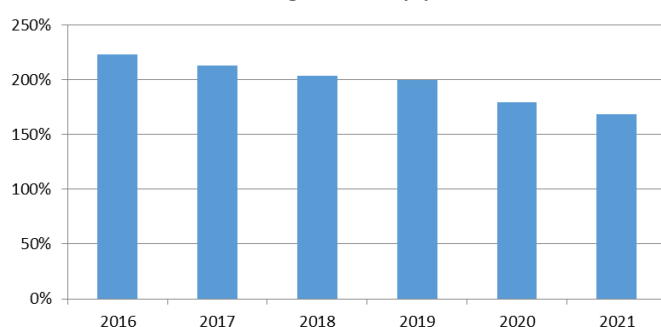

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	116	52	223,08%
2017	115	54	212,96%
2018	112	55	203,64%
2019	118	59	200,00%
2020	113	63	179,37%
2021	111	66	168,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

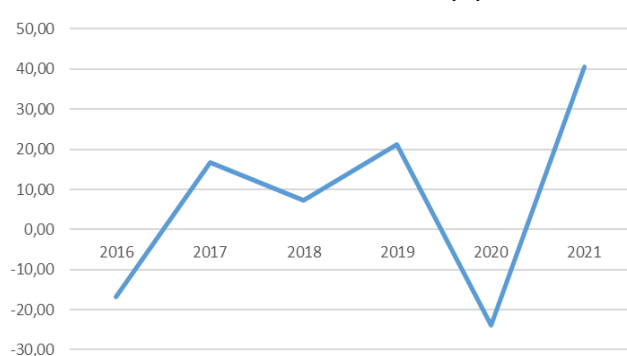

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-16,77
2017	16,79
2018	7,19
2019	21,30
2020	-23,78
2021	40,57

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

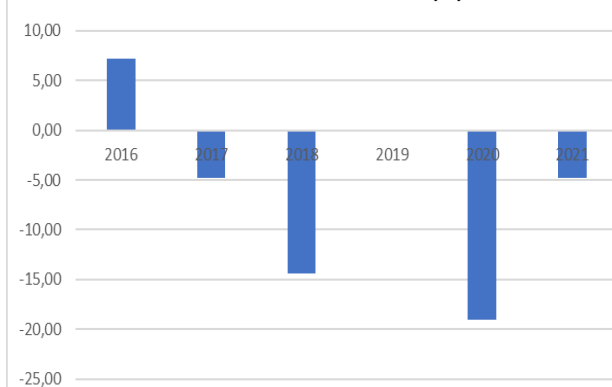

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	7,19
2017	-4,80
2018	-14,37
2019	0,00
2020	-19,02
2021	-4,77

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)

Értékeink, küldetésünk

Célunk értékeink megőrzése és gyarapítása. Szeretnénk minél több lakost bevonni településünk életébe minden téren, hogy a település előre jutását biztosíthassuk.

Ordas egyik vonzereje a gyönyörű panorámával rendelkező, rendezett, parkosított Duna-part. Másik nevezetessége a „Rákóczi emlékpark”, ahol régebben a Rákóczi fa állt amely alatt egykor Rákóczi fejedelem pihent meg, amikor csapataival erre járt. A matuzsálemi kort megért fa napjainkra sajnos kipusztult, de Farkas Tibor szobrász segítségével műalkotássá vált. 2013. augusztusában került átadásra. A fejedelem mellszobra, a Rákócziak címere és egy ló megformázása került a fa csonkjába mementóként őrizve a legendát.

A református templom 1785-1786 között épült a gyülekezet erejéből. Belsejében értékes fafaragások láthatóak. A református egyház legértékesebb úrvacsorai kegytárgyai: madárlábú, madárcsőrű ónkannák és egy fémpohár. Egy-egy emléktábla őrzi az I. és II. világháború ordasi hősi halottjainak emlékét.

Az utóbbi évek sikeres pályázatainak köszönhetően megújult községünk.

2014. Egészségház felújítása

2015. Falugondnoki autó beszerzése

2016-2017. Községi rendezvényház felújítás

2018. Lakóház vásárlás, Kistraktor- pótkocsi és eszközök beszerzése

2019. Zöldterület kezeléséhez eszközök beszerzése, Rendezvényház tetőfelújítása, Lakóház felújítása, Polgármesteri Hivatal részleges felújítás I.

2020. Polgármesteri Hivatal részleges felújítás II.

2021. Polgármesteri Hivatal tetőfelújítás, Tölgyfa és Táncsics utcák út felújítás, Iskola ebédlő felújítása, új Játsszótér kialakítása

2022. Szociális bérház felújítása I. ütem, Művelődési ház tetőfelújítás, Ágaprító gép beszerzése

Községünkben minden évben megrendezésre kerülnek a „Zenés Nyári Esték”, melynek keretében zenei programokkal kedveskednek a rendezők a helyben és környéken élők számára.

Évente egyszer Falunapokat rendezünk.

Szintén minden évben civil szerveződésben alkotótábor kerül megrendezésre, ahol meghívásos alapon amatőr művészek mutatják meg tehetségüket. A tábor végeztével minden alkotó egy alkotást adományoz a falunak. Így egy kis gyűjtemény alakult már ki.

Kicsi falunk turisztikai célpont is, rendelkezik kikötővel.

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

Ordas Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Ordas település Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT)² által:

- diszkriminációmentességet,³
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁴
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁵
- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.⁶

A Helyi Esélyegyenlőségi Programok, HEP-ek célja különösen az önkormányzási képesség terén a helyi jogalkotási folyamat eredményesebbé tétele, s ehhez kapcsolódóan a partnerség erősítése, továbbá az önkormányzat által ellátott igazgatási szolgáltatások megszervezésének finomhangolása, a társadalmi kohézió erősítése, a fejlesztési forrásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a tervezési eszköztár bővítése. A kialakult gyakorlattal ellentétben – mely gyakran öt célcsoportot említ – a cél elsősorban hat célcsoport, a mélyszegénységben élők, romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők esélyeinek javítását célozza minden településen. Összességében elmondható, hogy a védelemnek és az esélyek biztosításának a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek helyzetének javítását nagyobb intenzitással kell szolgálnia, mint másokét. A HEP-ek nem mellékesen létrehozhatnak egy a minisztérium számára hasznosítható értékelési rendszert az egyes HEP-ek összehasonlíthatósága által, különösen akkor, ha az önkormányzatok a HEP-ek tartalmi kereteit nem változtatják meg. A HEP alkalmat és lehetőséget teremt helyi együttműködések generálására, és elősegíthetik az önkormányzatok közötti megállapodások megkötését is. A HEP-ek kimondott célja az MNTFS és más felzárkóztató programok érvényre juttatása statisztikai adatok és a mentorok személyes támogatása által is.⁷

² 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek.

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont.

⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont.

⁷ MAKKOS Nándor: Nők esélyegyenlőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 6. pp 36-40 (2022).

A HEP helyzetelemző részének céljai:

„Annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok (tartósan rászoruló - romák, gyerekek, idősek, nők, fogyatékkal élő) helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett intézkedések országos szinten is nyomon követhetők legyenek, a programokat a települési önkormányzatok egységes elvek mentén kell, hogy elkészítsék.”⁸

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.⁹ E mellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT céljai:

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza. Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.¹⁰ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.¹¹ A felzárkózás-politika helyi szintű lábaként 2013-tól kialakult a HEP-ek elkészítésének új rendszere. Célja, hogy a településeken élő, esélyteremtés szempontjából támogatásra szoruló társadalmi csoportok – különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, fogyatékkal élő személyek, nők és az idősek – helyzete és életminősége javuljon.¹²

⁸ MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIA (MNTFS) II. TARTÓSAN RÁSZORULÓK – SZEGÉNY CSALÁDBAN ÉLŐ GYERMEKEK –ROMÁK (2011–2020) Frissített változat. p. 119.

⁹ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

¹⁰ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

¹¹ Alaptörvény XXV. cikk.

¹² MNTFS 2030. p. 166.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományokra való tekintettel, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹³ A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Ordas Község Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2011.(V.19.) önkormányzati rendelete a falugondnoki szolgálatról.
- Ordas Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2012.(V.31.) önkormányzati rendelete az önkormányzat vagyonáról.
- Ordas Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete a helyi szociális ellátásokról.
- Ordas Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2015.(XI.30.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátás körzeteiről.
- Ordas Község Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2020. (V.6.) önkormányzati rendelet a helyi közművelődési feladatok ellátásáról.
- Ordas Község Önkormányzat Képviselő-testületének az intézményi térítési díjak mértékéről szóló mindenkor hatályos önkormányzati rendelete.

¹³ Vö. Jat.24. § (1) bek.

Az önkormányzat a házi gondozási körzet működtetéséről szóló rendeletében Ordas Község külterületi határvonalán belüli közigazgatási területét jelöli ki házi segítségnyújtás feladatainak ellátására.

A szociális területet lefedő, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) jelentős változáson ment keresztül. A kötelező ellátások, mint az időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, ápolási díj, alanyi és normatív közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, a járási hivatalok hatáskörébe került. Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-től egységesen települési támogatás lett. A települési támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást a saját költségvetési keretük terhére.

A kötelező segélyek körén kívül további ellátások nyújtásáról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat szabadon dönthet.

Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Ordas Község Képviselő-testülete 2015. február 27-én fogadta el a helyi szociális ellátásokról szóló 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletét.

A települési támogatások formái:

(1) „A Képviselő-testület szociális rászorultság esetén e rendeletben meghatározott feltételek szerint a jogosult számára

- a) települési támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (továbbiakban: *lakhatási támogatás*)
- b) *rendkívüli települési támogatást*
- c) *köztetést*

állapít meg az St. 45. §-ában és a 48.§-ában foglaltak figyelembe vételével, valamint e rendeletben meghatározott feltételek szerint.

(2) A képviselő-testület az Szt.1.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján az önkormányzat teherbíró képességének figyelembe vételével a mindenkor tárgyévi önkormányzati költségvetésben e célra biztosított előirányzat keretéig a jogosult részére

- a) temetési támogatást
- b) születési támogatást
- c) felsőoktatási támogatást

állapít meg e rendeletben meghatározott feltételek szerint

(3) Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások:

- a) étkeztetés,
- b) házi segítségnyújtás,
- d) családsegítés.”

Lakhatási támogatás

Átruházott hatáskörben a polgármester a szociális rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás fenntartásához kapcsolódó rendszeres kiadásai (villanyáram-, víz-, gázfogyasztás, szemétszállítási díj, tüzelőanyag költség, szennyvízdíj valamint a szennyvízcsatorna megvalósításához fizetendő lakossági hozzájárulás) viseléséhez meghatározott feltételekkel települési támogatás keretén belül lakhatási támogatást nyújt.

Ez a támogatási forma egy évre kerül megállapításra és természetbeni támogatást nyújt úgy, hogy önkormányzatunk közvetlenül a közszolgáltatóhoz utalja havonta a megállapított támogatást.

Rendkívüli települési támogatás

Ebben a támogatási formában részesülnek azok a személyek, családok, akik létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdenek. Például betegség, haláleset, elemi kár elhárítása, várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatásra, gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének előkészítéséhez, gyermek hátrányos helyzetének javításához. A rendkívüli települési támogatás készpénzben, természetben vagy egyszerre mindkét formában is biztosítható.

Létfenntartási gondnak tekintendő különösen:

- temetési költségek részbeni viselése
- a közüzemi szolgáltatás megszűnésének veszélye,
- a gyermek családban történő nevelkedésének veszélye,
- a gyermek alapszükségletei kielégítésének hiánya,
- a megfelelő élelmezés hiánya,
- a megfelelő ruházkodás hiánya,
- ha a család anyagi erőforrásai nem elegendőek a szükséges tanszer, tankönyv utazási bérlet megvásárlására, a gyermekintézmények térítési díjának kifizetéséhez,
- közgyógyellátási igazolványra nem jogosultak, de a gyógyszerköltséget nem képesek viselni,
- lakásfenntartási támogatásra nem jogosultak, de a lakásfenntartási költségek megfizetésére nem képesek és emiatt hátralékuk keletkezett, vagy
- a nyugdíj vagy egyéb rendszeres pénzellátás kifizetése a jogosultság megállapításának elhúzódása miatt késik
- felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében a felsőoktatásban való részvétel.

Köztemetés (természetben nyújtott támogatás)

A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben - a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha

- a) nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy
- b) az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

Felsőoktatási támogatás

Önkormányzatunk felsőoktatási támogatást nyújt a településen lakcímmel rendelkező nappali tagozatos egyetemi / főiskolai hallgató által benyújtott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj pályázati rendszerben rendszeresített „A” vagy „B” típusú pályázati kérelme alapján.

Születési támogatás

Önkormányzatunk születési támogatást nyújt annak a Ordas község közigazgatási területén állandó lakóhellyel rendelkező anyukának, akinek gyermeke születik, függetlenül jövedelmi helyzetétől.

Étkeztetés

Az önkormányzat az étkeztetés keretében biztosít legalább napi egyszeri meleg étkezést, azoknak a szociálisan rászorultaknak, akik a koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel azt nem képesek biztosítani.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni:

- a) azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak,
- b) azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek.
- c) Azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik, illetve bentlakásos elhelyezésre várnak.

A házi segítségnyújtás törvényi szabályozása 2016. január 1-jétől változott. A jogszabályi változás értelmében a házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Az intézményi térítési díjak megállapításáról szóló rendeletben az önkormányzat rendelkezik a szociálisan rászorultak részére a házi segítségnyújtás díjáról. A házi segítségnyújtást minden igénybe vevő részére térítésmentesen biztosítja.

A falugondnoki szolgálatról szóló rendelet célja, hogy a falugondnoki szolgálat szabályozott keretek között biztosítsa a település lakói számára az esélyegyenlőség és az életfeltételek javítása érdekében a településen hiányzó alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, illetve közszolgáltatásokhoz való hozzájutást. A rászorult személyek szállítási problémáját megoldja. A település lakosságát érintő információk gyűjtését és továbbítását biztosítja. A falugondnoki szolgálat feladatai: közreműködik az étkeztetésben, házi segítségnyújtásban, közösségi és szociális információk szolgáltatásában. Közreműködik az egyéb alapszolgáltatáshoz való hozzáférésben, az egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutásban. Feladata a gyermekszállítás, óvodások, iskolások szállítása, lakossági szolgáltatások.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybeeshetnek. Nemzetközi¹⁴ célkitűzések:

1. **Nincs szegénység**
2. **Nincs éhség**
3. **Jó egészség és jó közérzet**
4. **Minőségi oktatás**
5. **Nemek közötti egyenlőség**
6. Tiszta víz és higiénia
7. Megfizethető és tiszta energia
8. **Tisztességes munka és gazdasági növekedés**
9. Ipar, innováció és infrastruktúra
10. **Csökkentett egyenlőtlenség**
11. Fenntartható városok és közösségek
12. Felelősségteljes fogyasztás és termelés
13. Klíma akció
14. Élet a víz alatt
15. Élet a szárazföldön
16. **Béke, igazságosság és erős intézmények**
17. **Partnerség a célokért**

Szupranacionális¹⁵ célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.¹⁶ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

¹⁴ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

¹⁵ Forrás : Területi Agenda 2030.

¹⁶ Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos áttérési mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa osztrák, román, finn és horvát elnökségeinek releváns következtetései.

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmaznak:

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)
2. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-
4. Új Roma Stratégia (2019-2030)
5. Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
7. Nemzeti Bünmegelőzési Stratégia (2013–2023)
8. Országos Fogymegelőzési Program (2015-2025)
9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁷

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyletek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során. A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen... A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra

¹⁷ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják...A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellett, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

2. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az Új Roma Stratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat; b) felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter Határidő: a feltételek ismertté válását követő 90. nap 2. A Kormány a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, ab) Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képének,

lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárcány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

4. Az Országgyűlés 88/2009. (X. 29.) OGY határozata a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról

Nemzeti Ifjúsági Stratégia Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg.

5. Idősügyi Nemzeti Stratégia (INS) az I. ütemterv 2010–2022-ig, a II. 2023–2034-ig tart.

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbélettűség Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősekkel szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödésről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idősek számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önszervezés lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az idősöknek úgy kell hozzáférniük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idősök számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltukról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősökig. A Stratégiában megfogalmazott időspolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősök önbecsülésének növelését, méltóságának megóvását, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősökkel szembeni tisztelet növelését.

7. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idejénjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt.

A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégiai intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

8. Országos Fogymegelőzési Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogymegelőzési Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁸

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése

- az atipikus foglalkoztatási formák – különösen a munkáltatók körében - népszerűsítésével; továbbá hazai és uniós pályázati programokkal, kedvezményekkel, illetve a Családbarát Munkahely pályázati program kibővítésével;
- a nők és férfiak igényeinek, illetve az atipikus foglalkoztatási formák alacsony volta okainak kutatással történő felmérésével, a KINCS bevonásával;
- Sikeres pályázatnak köszönhetően 2020. július 1-től egy 18 hónapos Strukturálisreform-támogató program (SRSP) keretében a nemek közötti foglalkoztatási különbségek elemzése valósul meg, illetve a kutatás vizsgálni fogja, hogy a meghozott intézkedések ellenére miért alacsony továbbra is a nők munkaerőpiaci részvétele. A projekt új intézkedések kidolgozását is magában foglalja.
- a kutatás eredményének figyelembe vételével szükséges intézkedések kidolgozása, a munkáltatói és munkavállalói eltérő érdekek összehangolásával;
- a kisgyermekes nőknek és férfiaknak lehetőség megteremtésével, hogy hosszabb ideig és rugalmasabban vehessék igénybe az atipikus foglalkoztatási megoldásokat;
- az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozók arányának növelésével.

b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése

- figyelemfelhívó kampánnyal;
- a nők és férfiak „fizetetlen” munkában való részvételének vizsgálatával;
- az ápolási feladatok (beteg vagy idős hozzátartozó ápolása) kutatásban való vizsgálatával;
- nagyszülői feladatok fokozott elismerésével.

c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében

- a gyermekgondozási idő alatti, a munkahellyel illetve szakmai civil szervezetekkel való kapcsolattartást támogató programokkal/pályázatokkal;
- a férfiak családi szerepének kutatásával a KINCS bevonásával;
- a nők-férfiak közötti munkamegosztás támogatásával.

d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;

- a gondozási feladatokban résztvevők támogatásával.

e) Szemléletmód formálás az oktatásban

- a Családi Életre Nevelés program erősítésével, hangsúllyal a nők és férfiak közötti harmonikus együttműködésre az óvodáktól kezdve, illetve az alap-és középfokú oktatásban az iskolai védőnők bevonásával;

¹⁸ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

- Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiájának Programjai továbbfolytatásával a Digitális Gyermekvédelmi Szolgáltató és Módszertani Központ megvalósításában;
 - módszertan és segédanyag kidolgozásával a pedagógusok, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet nyújtó szakemberek, iskolapszichológusok részére.
- f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
- a vállalatok menedzsmentjének érzékenyítése további eszközökkel.
- g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása
- további pályázatok, díjak bevezetésével.

2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony. A cél eléréséhez a következő lépések javasoltak:

- A nők részvételének támogatása a politikai döntéshozatalban képzéssel és mentorálással.
- A nők vezetővé válásának elősegítése a gazdasági - vállalati szektorban középfokú oktatásban történő pályaorientációval;
- a vezető nők példájának bemutatásával;
- mentorprogrammal;
- díjak alapításával;
- a családbarát munkahelyek és felsőoktatás támogatásával, a családbarát megoldásokkal rendelkező felsőoktatási intézmények arányának növelésével.
- A tudomány terén a nők előtt álló láthatatlan akadályozó tényezők lebontása pályázatok meghirdetésével, amelyek figyelembe veszik a kutató, PhD hallgató nők gyermekgondozás következtében a kutatómunkából kiesett időszakát és ennek fényében kedvezményeket nyújtanak számukra;
- a női oktatói és kutatói utánpótlás elősegítése érdekében olyan beruházások támogatása, amelyek a telephelyeken gyermekbarát megoldásokat valósítanak meg (pelenkázó és szoptató terek, gyermekszarkok, gyermekmegőrző);
- a kutató, PhD hallgató nők jó családi gyakorlatainak (a mai modern szemlélet szerinti, harmonikus családi együttélésen alapuló női-férfi szerepek) bemutatása médiakampány formájában.
- A lányok és nők MTMI (matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai) pályák felé való irányultságának támogatása pályaorientációs foglalkozások szervezésével a középszintű oktatásban, amelyek népszerűsítik az MTMI szakmákat a pályaválasztás előtt álló fiatal nők számára;
- a kutatói életpálya népszerűsítésével a felsőoktatásban;
- középfokú szakképzés terén;
- az MTMI pályaorientáció, ösztöndíj a felsőoktatásban, különös tekintettel a női hallgatókra.
- A lányok és nők szakképzésben és felsőoktatásba való érvényesülésének előmozdítása, a lemorzsolódásuk csökkentése speciális oktatásszervezési modellek kidolgozásával és alkalmazásával;
- felzárkózási és fejlesztési célú kurzusok megvalósításával;
- olyan programok kidolgozásával, amely révén nő a szakma és a diplomaszerzés esélye a lemorzsolódás kockázatával érintett nők számára;
- a “nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők” (NEET) között magasabb a nők aránya, számukra szakképzést, illetve felsőfokú tanulmányokat előkészítő programok szervezésével, a programokon való részvételt elősegítő ösztönző rendszer kialakításával és működtetésével, specifikus (korai) pályaorientációs, készségfejlesztő és kommunikációs programok megvalósításával, továbbá a gyermekneveléssel összeegyeztethető továbbtanulási formák támogatásával;
- nagyszabású digitális kompetenciafejlesztési program indításával nők részére.

- A nőpolitikai, a női szempontokat figyelembe vevő szaktudás fejlesztése szakértők képzésével, valamint a szaktudás elterjesztésével a közigazgatásban (pl. Probono képzések indításával).

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése:

- A 6 év alatti gyermeket nevelő nők elhelyezkedésének támogatása az 1. fejezetben kitűzött célok mellett fiatal nőknek karrier tanácsadással, mentorhálózat kiépítésével;
- kisgyermekes anyáknak biztosított képzéssel, tanácsadással;
- bölcsődei ellátást biztosító intézmények kapacitásának további növelésével;
- a hátrányos helyzetű, szakmát még nem szerzett négy vagy több gyermekes édesanyák esetében a hosszú évek után a munkába történő visszatérés megkönnyítésére azon lehetőség kialakításával, hogy egészségügyi, szociális, gyermek-vagy idősgondozási területen segítő szakmába térhessenek vissza, amely az otthon megszerzett tudás elfogadottságát is erősítené (Nő az esély programhoz hasonló koncepció kidolgozása), amennyiben az eredeti munkahelyen történő foglalkoztatásra nincsen mód.
- A női vállalkozók támogatása felkaroló, foglalkoztatást javító (kompetenciafejlesztés, tréningek, kutatás, mentorprogram) és a források elérését biztosító intézkedésekkel;
- sikeres vállalkozó nők példájának bemutatásával.
- A nők és férfiak közötti bérkülönbségek okainak kutatásban való vizsgálatával a kihívások alátámasztásának fényében;
- a kutatás eredményeinek figyelembe vételével az indokolt, célértékekkel meghatározott intézkedések meghozatalával;
- a nők és férfiak nyugdíja közötti különbségek kutatásban való vizsgálatával.
- A nők speciális (különösen gyermekszülés és gyermeknevelés, családi állapot, gyermekszám, egészségi állapot, valamint beteg- és idősgondozás miatti) szegénységi kockázatának csökkentése (munkavállalás, társadalombiztosítás, munkanélküliség, az egészségügyi és a szociális ellátások, valamint a digitalizáció területén) nemekre bontott statisztikai adatgyűjtések és adat-kiértékelések elvégzésével, külön célzottan a speciális helyzetben lévő (egyszülős, fogyatékkal élő gyermeket nevelő, nagycsaládos, hátrányos helyzetű) csoportokra keresetszerkezeti felmérés, időmérleg adatok, háztartási szatellit számla módszereivel;
- kedvezményes oktatási lehetőségek biztosításával kismamák számára;
- a Család és Karrier Pontok hálózatának továbbfejlesztésével;
- a Családbarát Szülésház és Családbarát Kórház pályázat további meghirdetésével, kibővítésével;
- a várandós anyák nagyobb mértékű támogatása érdekében a védőnői hálózat erősítése ösztönzők bevezetésével, béremeléssel, kiemelt jelentőséggel a hátrányos helyzetű településekre;
- a hátrányos helyzetű nők egészségtudatosságát növelő, a szervezett népegészségügyi szűréseken való részvételt ösztönző programok kidolgozásával;
- ingyenes mentálhigiénés tanácsadással, pszichológusok biztosításával az Egészségfejlesztési Irodákban a hátrányos helyzetű nők számára;
- a szegénységben élők és a roma nők, mint aktív erőforrás beépítésével a munkaerőpiacra, figyelembe véve a korai iskolaelhagyást megelőző programok továbbfejlesztését, kiterjesztését;
- a hátrányos helyzetű édesanyák gyermeknevelési kompetenciáinak erősítése (az uniós források biztosítása esetén a Biztos Kezdet Gyerekházak hálózatának kibővítésével: legfeljebb 50 új Gyerekház létrehozásával);

- a szegénységben, illetve mélyszegénységben élő egyszülős családok számára rezsiköltségek támogatásával, illetve tanulmányi ösztöndíjak biztosításával az egyszülős gyermekek részére;
- idős hozzátartozó gondozását ellátó nők otthoni munkavégzésének elismerésével;
- digitalizáció adta támogatási lehetőségek speciális felmérésével és kamatoztatásával az adott élethelyzethez igazodva.

2.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Különösen: Költségvetési koncepció, vagy Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Ordas Község Önkormányzata a következő társulásokban vesz részt:

Társadalmi Ellenőrző és Információs és Területfejlesztési Társulás (TEIT)

A társulás feladata az Atomerőmű 30 km-es körzetében levő települései lakosságának tájékoztatása az Atomerőmű működéséről, bővítéséről, sugárzás mérések eredményeiről.

Géderlaki Közös Önkormányzati Hivatal

Négy szomszédos település (Géderlak, Ordas, Géderlak, Dunaszentbenedek) Géderlak gesztorságával közös hivatalt hozott létre gazdaságosság és a hatékonyság növelése érdekében.

Egészségügyi ellátások

Ordas községgel egészségügyi társulásban működik a házi orvosi szolgálat és a védőnői szolgálat. A járó- és fekvőbeteg ellátást a kalocsai kórház végzi.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok,¹⁹ kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

A családi erőszak áldozatainak számáról nem áll rendelkezésre adat.

A lakosság jövedelmi és vagyoni helyzetére vonatkozóan nem készült felmérés. Az itt található adatok becslött értékek.

¹⁹ Különösen a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, és a szakképzési intézkedési terv.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Az emberi méltóság minden egyén, és társadalmi csoport tekintetében egyenlő, korlátozhatatlan, visszavonhatatlan, megkérdőjelezhetetlen. „A roma kisebbséggel szemben megfogalmazott olyan vélemény sértő, amely figyelmen kívül hagyja a mindenkit egyenlően megillető emberi méltóság értékét.”²⁰ A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége abban az esetben fedi egymást, ha a roma személy egyúttal a mélyszegény célcsoportba tartozik. A romák és mélyszegények egy célcsoportban való említését a HEP-ben a munkahelyteremtéssel foglalkoztatással, oktatással és képzéssel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal, szegregátummal, helyi közélettel kapcsolatban indokolt lehet említeni.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

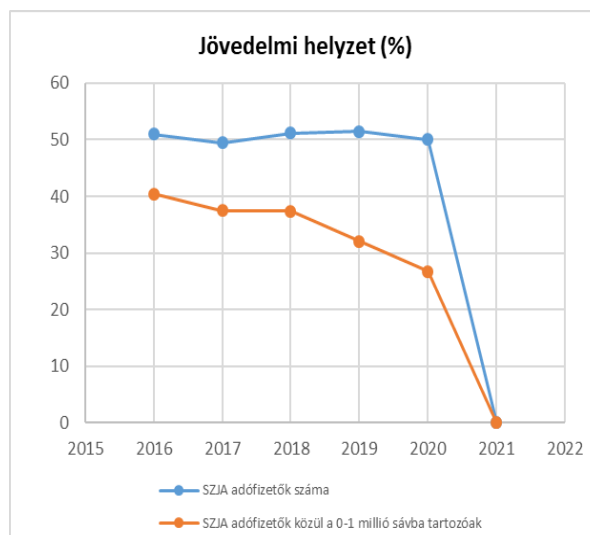
A lakosság jövedelmi és vagyoni helyzetére vonatkozóan nem készült felmérés, pontos adataink nincsenek. A községben az alacsonyabb jövedelmek a jellemzőek. Sok a kisnyugdíjas, a munkanélküli. Sajnos a mélyszegénységben élők aránya is magas. Legtöbbje csupán a családtámogatási ellátásokból és a szociális ellátásokból él.

A mélyszegénységen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység esetében jövedelmi szegénységről beszélünk. Nemzetközi számítások alapján jövedelmi szegénységben élők azok, akiknél az egy főre eső jövedelem nem éri el a minimálbér 50%-át.

A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére, egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányosságaira, az öngondoskodás képesség hiányára vezethetők vissza.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	51,02	40,44
2017	49,44	37,44
2018	51,22	37,39
2019	51,43	32,05
2020	50,00	26,70
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

²⁰ Bővebben lásd : 828/2011. (VI. 22.) számú médiatanácsai határozat kivonata.

változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A munkaképes lakossághoz képest a nyilvántartott álláskereső aránya az elmúlt években nőtt, 2021-ben viszont jelentősebben nőtt.

Az önkormányzat a munkanélküliség enyhítése érdekében a munkaügyi központtal együttműködve több közfoglalkoztatási programot is indított.

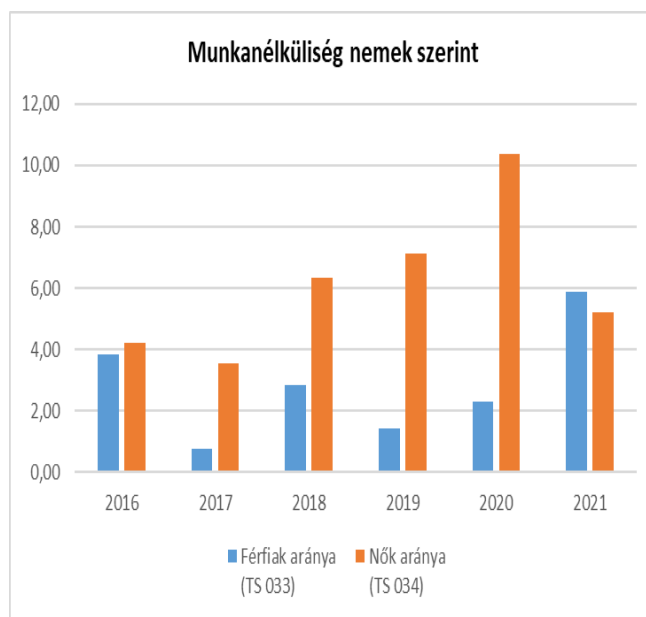
2021-ben nyilvántartott álláskereső aránya 5,55% volt. Településünk környékén, illetve a megyénkben és annak megyeszékhelyén több vállalkozás alakult, nagyobb cégek és külföldi multinacionális vállalat telepedett meg és biztosítanak munkalehetőséget. A bérek versenyképesek, a dolgozókat busszal szállítják a településről és a környező településekről a vállalathoz. A regisztrált munkanélküliek közül mindig is magas volt a tartósan munkanélküliek aránya.

A munkanélküliek között pályakezdők is találhatóak. Korcsoport szerint a munkanélküliség a 26-30 év közöttieket, valamint a 41-50 év közöttieket sújtja.

A regisztrált munkanélküliek között kiemelkedő a nők aránya. Kiemelten a 21-30 év közöttiek, a 40-44 év közöttiek és az 59 év felettiek helyzete a legnehezebb.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	3,85	4,20	4,03%
2017	0,75	3,55	2,15%
2018	2,86	6,34	4,60%
2019	1,45	7,14	4,30%
2020	2,29	10,37	6,33%
2021	5,88	5,22	5,55%

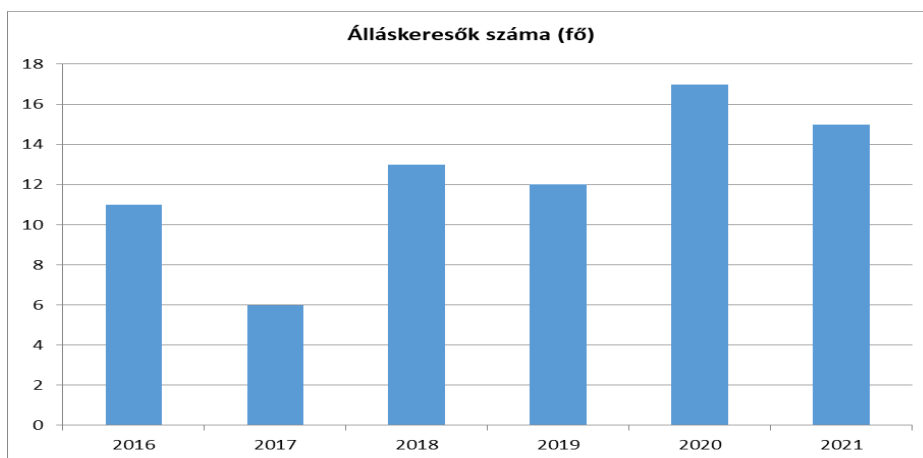
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	11	6	13	12	17	15
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	4,00	2,00	0,00	0,00
	%	0,00%	16,67%	30,77%	16,67%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	0,00	1,00	2,00	2,00	0,00
	%	18,18%	0,00%	7,69%	16,67%	11,76%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	0,00	2,00	3,00	4,00	2,00
	%	27,27%	0,00%	15,38%	25,00%	23,53%	13,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	8,33%	11,76%	6,67%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	3,00
	%	9,09%	0,00%	0,00%	0,00%	5,88%	20,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	1,00	1,00	1,00	2,00	5,00
	%	0,00%	16,67%	7,69%	8,33%	11,76%	33,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	1,00	1,00	2,00	2,00	1,00
	%	27,27%	16,67%	7,69%	16,67%	11,76%	6,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	2,00	0,00	1,00	0,00
	%	9,09%	16,67%	15,38%	0,00%	5,88%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	2,00	1,00	0,00	2,00	0,00
	%	9,09%	33,33%	7,69%	0,00%	11,76%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	3,00
	%	0,00%	0,00%	7,69%	8,33%	5,88%	20,00%

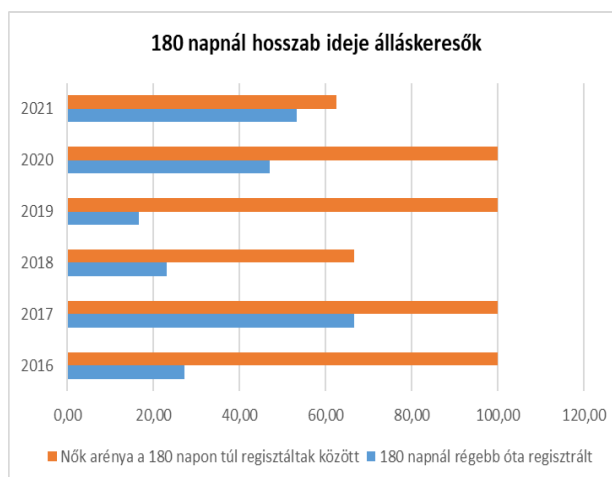
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	27,27	100,00
2017	66,67	100,00
2018	23,08	66,67
2019	16,67	100,00
2020	47,06	100,00
2021	53,33	62,50

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A regisztrált munkanélküliek körében magas a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma, hasonlóképpen alakul a magasabb iskolai végzettségűek aránya is. Az elmúlt évekhez képest az arányuk szignifikánsan csökkent.

Önkormányzatunk arra törekszik, hogy a közfoglalkoztatásban olyan személyeket is foglalkoztasson, akik általános iskolai vagy annál kevesebb végzettséggel rendelkeznek, hiszen a külső munkaerőpiacon ezeknek az embereknek szinte esélyük sincs az elhelyezkedésre. Tapasztalatunk szerint az elsődleges munkaerőpiacra való visszatérés az általános iskolai végzettség és valamilyen szakképesítés megszerzése feltétlenül szükséges.

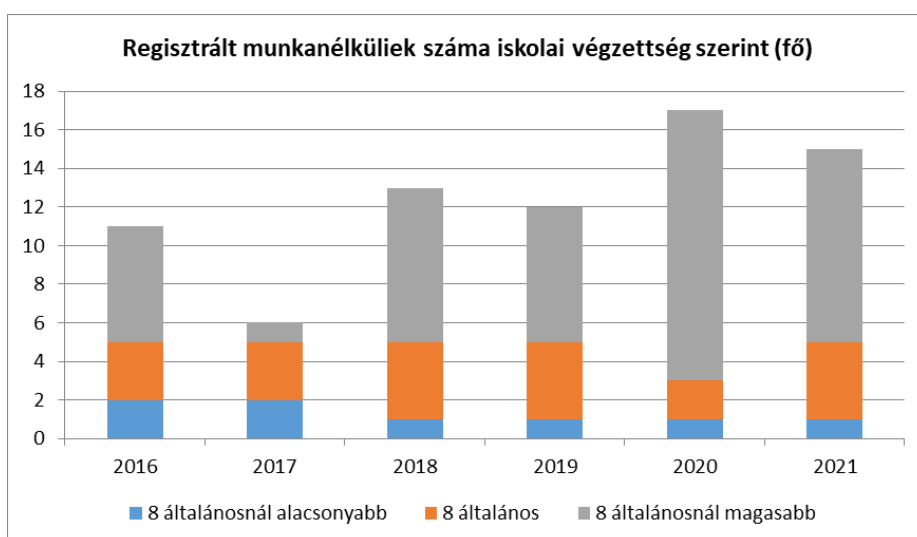
Az alacsony iskolai végzettségűek, vagyis az általános iskolai végzettséggel rendelkezők és az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők számát pontosan a népszámlálási adatok alapján tudjuk megállapítani.

Megállapíthatjuk, hogy az alacsonyabb végzettségűek száma kevesebb a munkanélküliek között az elmúlt évekhez viszonyítva.

Önkormányzatunk arra törekszik, hogy a közfoglalkoztatásban olyan személyeket is foglalkoztasson, akik általános iskolai vagy annál kevesebb végzettséggel rendelkeznek, hiszen a kinti munkaerőpiacon ezeknek az embereknek szinte esélyük sincs az elhelyezkedésre.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	11	2	18,18%	3	27,27%	6	54,55%
2017	6	2	33,33%	3	50,00%	1	16,67%
2018	13	1	7,69%	4	30,77%	8	61,54%
2019	12	1	8,33%	4	33,33%	7	58,33%
2020	17	1	5,88%	2	11,76%	14	82,35%
2021	15	1	6,67%	4	26,67%	10	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

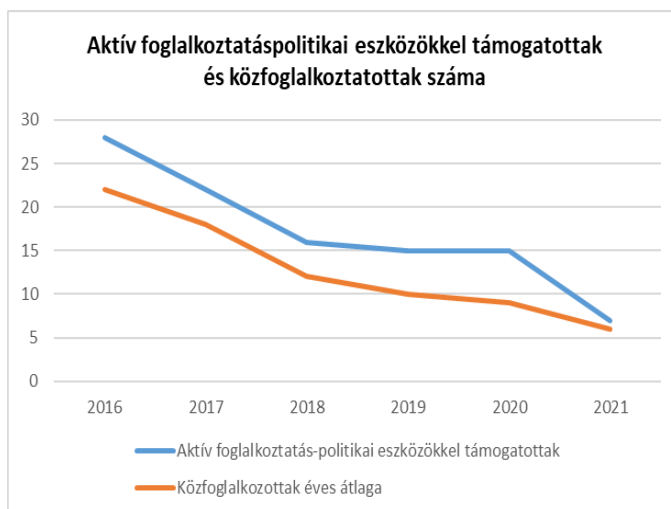
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Ordas Község Önkormányzata évek óta küzd a szegénység ellen. Minden évben igyekszik kihasználni a közfoglalkoztatási lehetőségeket. A munkaügyi központtal szorosan együttműködik a foglalkoztatás maximális kihasználása érdekében. 2016-ban 22 fő közfoglalkoztatott dolgozott az önkormányzatnál, 2021-ben 6 fő. 2016 óta évről évre csökkent a közfoglalkoztatás keretein belül foglalkoztatottak száma. Mindig figyelembe vesszük, hogy mélyszegénységben élők közül, tartósan munkanélküliek közül legyenek kiválasztva emberek közfoglalkoztatásra.

Célunk, hogy minden családból egy vagy két főt foglalkoztassunk hosszabb távon. Így több család megélhetését tudjuk biztosítani.

Előrehaladást mutat, hogy környékünkön a gazdaság fellendülésének köszönhetően új munkalehetőségek nyíltak. Több cég, vállalkozás szervez a községben bemutatkozást, melynek eredményeként a munkavállalók megismerik a munkalehetőségeket, többen el is tudnak helyezkedni. Távolabbi vállalatok a munkavállalók részére szállítást vagy szállást, ellátást biztosít. A munkába állással csökken a munkanélküliség, ezáltal kevesebb a közfoglalkoztatásba bevont személyek száma.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	28	22
2017	22	18
2018	16	12
2019	15	10
2020	15	9
2021	7	6
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A legközelebbi centrum a 20 km-re található Kalocsa város, járási központ. Autóval 25 perc alatt megközelíthető. 19 autóbusz járatpár közlekedik a két település között. A kerékpár utak nincsenek mindenhol kiépítve. Kerékpárral kb. 80 perc alatt érhető el.

A vármegye székhely Kecskemét. Autóval 80 perc alatt megközelíthető. Községünkben egy vagy két átszállással érhető el autóbusszal. Az utazási idő 140 perc. Kerékpárral kb 420 perc alatt érhető el.

A fővárostól 120 km-re fekszik településünk. Autóval 140 perc alatt tudjuk megközelíteni. 14 autóbusz járatpár közlekedik. Egy átszállással érhető el. Kerékpárral kb. 640 perc az elérhetősége. Településünkről Kalocsára, Paksra, Dunaújvárosba járnak néhányan dolgozni. Ezek a települések időben már csak autóval elérhetőek. Tudomásunk van arról, hogy több személy külföldön, távol a családtól talált munkalehetőséget.

Településünk mezőgazdasági jellegű település. Sokan a mezőgazdasági termékek termesztésével vagy állattenyésztéssel foglalkoznak. Ezek családi jellegű vagy östermelői vállalkozások, így a

külső foglalkoztatás nem jellemző. Csupán idényjellegű, a termények betakarítása alkalmával dolgoztatnak úgynevezett napszámosokat.

Településünkön szinte csak a közfoglalkoztatás ad megélhetési lehetőséget a munkanélküliek számára. Reményt jelent a közeljövőben épülő Kalocsa-Paks közötti Duna híd építése, valamint a Paks II. atomerőmű építése. A híd megépülésével közelebb kerülünk a dunántúli régióhoz, több lehetőség lesz a munkahelykeresésben. Az Atomerőmű bővítése pedig sok munkahelyet teremt.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

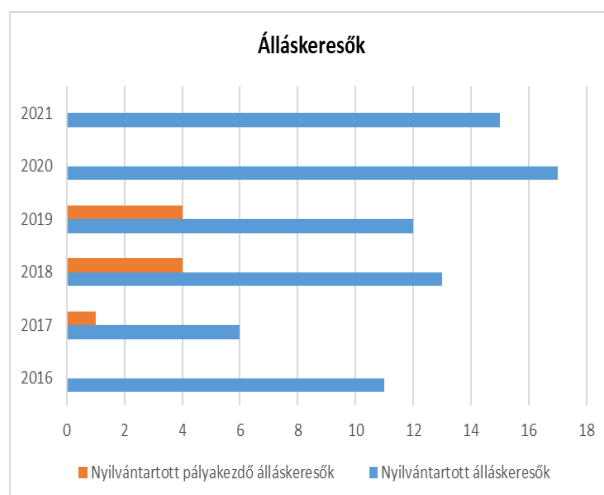
A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen nincsenek. A vonzáskörzetben ilyen programok a munkaügyi központ segítségével valósulhatnak meg. Ilyen például a bértámogatás, a járulékkedvezmény. Ezzel a munkaadó terhei csökkennek, ezzel is ösztönözve, hogy pályakezdő álláskeresőt foglalkoztasson.

Mivel kistelepülés vagyunk, képzések, továbbképzések a településen nem indulnak. Ilyen programokat szintén a munkaügyi központ indít.

Sajnos arról nincs tudomásunk, hogy hány személy vesz részt településünkéről az előbb említett programokban.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	11	0
2017	6	1
2018	13	4
2019	12	4
2020	17	0
2021	15	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Munkaügyi központon keresztül valósulnak meg a munkaerő-piaci integrációt segítő programok, melyekhez való hozzáférés a közeli városban Kalocsán érhető el. A munkaügyi központ számos eszközzel igyekszik a foglalkoztatást, elhelyezkedést támogatni. Például képzések, átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása. Felnőttképzés szintén Kalocsán érhető el legközelebb, ezek középfokú, felsőfokú képzések, szakmát adó képzések, nyelvtanfolyamok. Távolabbi városokba is jár egy-két személy, elsősorban felsőoktatási képzésre.

2014. évtől minden évben a közfoglalkoztatáson belül több programban is indul képzés, zöldség, gyümölcs feldolgozó tanfolyam, tisztítás technológiai tanfolyam, építő- és anyagmozgató (targoncás) tanfolyam, motoros fűrészkészítő tanfolyam, az alacsony iskolai végzettségűek számára alapkompétencia fejlesztő tanfolyam.

A tanfolyamok végén OKJ-s szakmát szereznek a tanfolyamon részt vett személyek.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Önkormányzatunk a közfoglalkoztatáson belül foglalkoztat mélyszegénységben élőket, valamint roma származásúakat.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Községünkben hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Álláskeresői segélyben részesülők: a nyilvántartott álláskeresők közül azok,

- a) akik min. 180 napra megállapított álláskeresői járadék folyósítási idejüket kimerítették,
- b) akik min. 200, max. 364 nap munkaviszonnyal rendelkeznek és
- c) akiknek a kérelem benyújtásakor a rájuk irányadó nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb 5 év hiányzik és a legalább 140 napra megállapított álláskeresői járadék folyósítási idejüket kimerítették.

Álláskeresői járadékban részesülők: álláskeresői járadékban az részesülhet, aki

- a) álláskeresőnek minősül,
- b) az álláskeresővé válását megelőző öt éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik,
- c) rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra nem jogosult, továbbá táppénzben nem részesül,
- d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

A települési támogatások formái:

(1) „A Képviselő-testület szociális rászorultság esetén e rendeletben meghatározott feltételek szerint a jogosult számára

- d) települési támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (továbbiakban: *lakhatási támogatás*)
- e) *rendkívüli települési támogatást*
- f) *köztemetést*

állapít meg az St. 45. §-ában és a 48.§-ában foglaltak figyelembe vételével, valamint e rendeletben meghatározott feltételek szerint.

(2) A képviselő-testület az Szt.1.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján az önkormányzat teherbíró képességének figyelembe vételével a mindenkor tárgyévi önkormányzati költségvetésben e célra biztosított előirányzat keretéig a jogosult részére

- d) temetési támogatást
- e) születési támogatást
- f) felsőoktatási támogatást

állapít meg e rendeletben meghatározott feltételek szerint

(3) Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások:

- c) étkeztetés,
- d) házi segítségnyújtás,
- d) családsegítés.”

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott támogatás. Két típusa van: 1. egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, 2. foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Az az aktív korú személy,

aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy

akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

aki vakok személyi járadékában részesül, vagy aki fogyatékosági támogatásban részesül (az eddig felsoroltak a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy), vagy

akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy akinek esetében a gyermekek otthongondozási díja (GYOD), az ápolási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a gyermek életkorának betöltése miatt szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább 3 hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át (25.650,- Ft) és vagyona nincs.

Az a személy jogosult a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították – amennyiben az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás - megállapításához szükséges feltételekkel nem rendelkezik.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a, 22.800,- Ft.

Ha a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy keresőtevékenységet megalapozó jogviszonyt létesít, a jogviszony első 120 napjában a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítását szüneteltetik. Ha a jogviszony ebben az időszakban megszakad, a bejelentését követően az ellátás folyósítása - az ügyfél kérelmére - újraindul.

Ugyancsak szüneteltetik a támogatás folyósítását, ha a támogatásban részesülő személyt a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatják.

Az aktív korúak ellátása szempontjából nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.

Az az aktív korúak ellátására jogosult személy jogosult az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra aki, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy

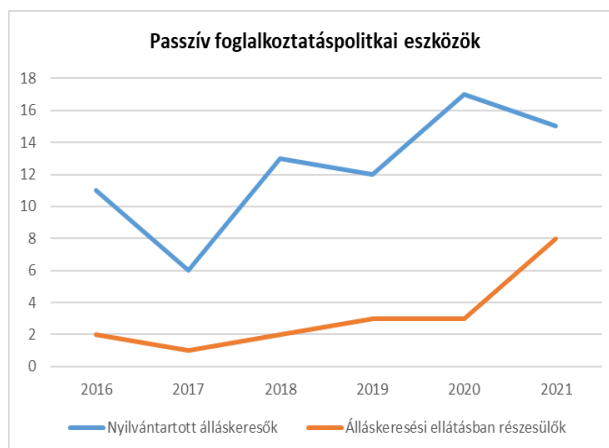
14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézménybe illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete

- egyedülálló jogosult esetén 27.075,- Ft a legmagasabb összeg
- családos jogosult esetén 59.850,- Ft a legmagasabb összeg
- ha a házastárs/élettárs foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, akkor 37.050,- Ft a legmagasabb összeg.

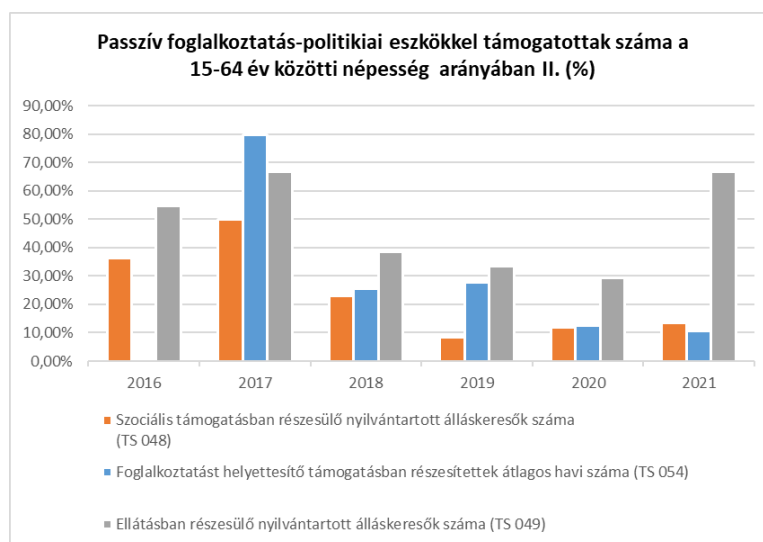
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	11	4,45%	2	18,18%
2017	6	2,40%	1	16,67%
2018	13	5,22%	2	15,38%
2019	12	4,76%	3	25,00%
2020	17	7,20%	3	17,65%
2021	15	6,02%	8	53,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	4	36,36%	n.a.	-	6	54,55%
2017	3	50,00%	5	79,67%	4	66,67%
2018	3	23,08%	3	25,54%	5	38,46%
2019	1	8,33%	3	27,75%	4	33,33%
2020	2	11,76%	2	12,53%	5	29,41%
2021	2	13,33%	2	10,67%	10	66,67%

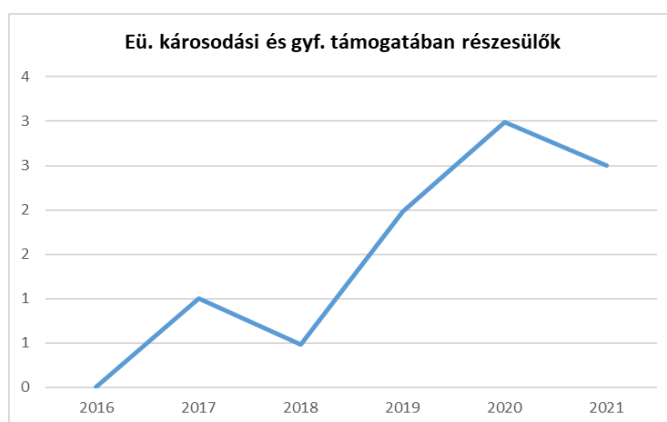
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)	
	fő	
2016	n.a.	
2017	1	
2018	0	
2019	2	
2020	3	
2021	3	

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

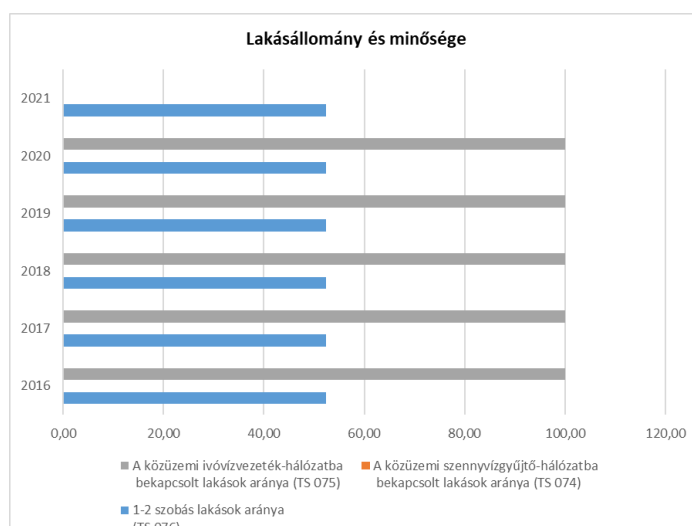
Községünkben 252 db lakóház van. Ezek többségében magántulajdonban vannak. 241 db magánszemély tulajdonában, 8 db önkormányzati tulajdonban 3 db más szervezet tulajdonában van. Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs. Az önkormányzat 2 bérlakással rendelkezik, 6 szociális bérlakással rendelkezik melyeket olyan rászorult családoknak utaltuk ki, akik más módon nem tudnának lakhatásukról gondoskodni.

A 2011-es népszámlálási adatok szerint 252 lakóházból 178 lakott, 74 nem lakott ingatlan. A lakott lakások közül 8 darabot bérleti viszonyban lakják. A lakások többségében, 128 db, 1946 előtt épült, 1946 és 1960 között 27 épült, 1961 és 1970 között 26 db épült, 1971 és 1980 között 36 épült, 1981 és 1990 között 28 épült, 1991 és 2000 között 4 épült, 2001 és 2005 között 2 épült, 2006 és 2011 között 1 épült. Láthatjuk, hogy a lakásállomány elöregedett, sajnos új lakások igen kis számban épülnek. Ennek oka lehet az elvándorlás, a fiatalok munkahely hiányában elköltöznék a faluból. Oka lehet az is, hogy a lakásépítés költségei magasak, a kis jövedelemből, amely településünk lakosaira jellemző, nem tudnak lakást építeni. Hitel felvétele is kockázatos. A öreg házak zömmel alap nélküliek, falazatuk vályog, vagy vert fal.

Általában a lakások hálózati vízvezetékkel rendelkeznek, 220 db meleg folyóvízzel rendelkezik, 213 vízöblítéses WC-vel rendelkezik. 245 lakás házi csatornával rendelkezik. 64 lakás összkomfortos, 149 komfortos, 5 félkomfortos, 34 komfort nélküli.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomán y (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	252	0	0,00	52,38	0,00	100,00
2017	252	0	0,00	52,38	0,00	100,00
2018	252	0	0,00	52,38	0,00	100,00
2019	252	0	0,00	52,38	0,00	100,00
2020	252	0	0,00	52,38	0,00	100,00
2021	252	0	0,00	52,38	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Ordason 8 db lakás van önkormányzati tulajdonban 3 db ingatlan egyház tulajdonában van. Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs. Az önkormányzat 2 db bérlakással rendelkezik, 6 db szociális bérlakással rendelkezik melyeket olyan rászorult családoknak utaltuk ki, akik más módon nem tudnának lakhatásukról gondoskodni.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomá ny (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	252	n.a.	1	n.a.	5	n.a.	n.a.
2017	252	n.a.	1	n.a.	5	n.a.	n.a.
2018	252	n.a.	2	n.a.	6	n.a.	n.a.
2019	252	n.a.	2	n.a.	6	n.a.	n.a.
2020	252	n.a.	2	n.a.	6	n.a.	n.a.
2021	252	n.a.	2	n.a.	6	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

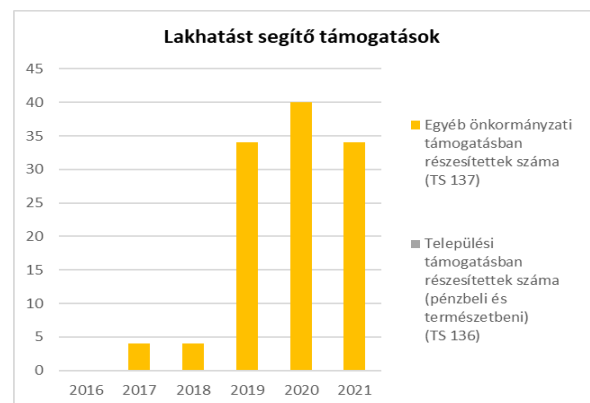
Nincs ilyen a településünkön

e) lakhatást segítő támogatások

Községünkben Lakhatást segítő támogatásra van lehetőség, ez a lakásfenntartási támogatás. A rászoruló családoknak a magas rezsiköltségekhez nyújt segítséget.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	4
2018	n.a.	4
2019	n.a.	34
2020	n.a.	40
2021	n.a.	34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatáshoz eddig kérelem még nem érkezett önkormányzatunkhoz. Átmeneti nehézségek enyhítésére rendkívüli települési támogatást nyújt az önkormányzat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Településünkön nincsenek telepek illetve szegregátum.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön egy háziorvosi szolgálat, egy védőnői szolgálat működik a szomszédos Géderlak településsel együttműködve egy háziorvossal és egy védőnővel. Háziorvosi rendelés egy héten két napon működik. Házi gyermekorvosi ellátást szintén a háziorvos végzi. Aki külön ilyen szolgáltatást igényel, az a közeli Kalocsa városában kér fel gyermekorvost.

Amennyiben sürgős a háziorvosi ellátás, akkor a géderlaki rendelőben kell felkeresni a háziorvost. Autóbusszal, autóval, esetleg kerékpárral lehet odajutni. Súlyosabb esetekben a háziorvos hához megy.

Védőnői szolgálat egy héten egyszer van, de a védőnő a családokat rendszeresen látogatja.

A fogorvosi szolgálatot a 7 km-re lévő, Dunaszentbenedek településen működő fogorvos látja el. A hét minden napján van rendelés. Szintén autóval, autóbusszal lehet megközelíteni.

Szakorvosi ellátásokat a 20 km-re levő Kalocsán lehet igénybe venni a szakrendelőkben. Autóbusszal, autóval célszerű felkeresni.

Önkormányzatunk által működtetett Falugondnoki szolgálat az idős, mozgáskorlátozott, rászorult személyeket elszállítja a szakrendelőbe, egészségügyi intézménybe, azon kívül mozgáskorlátozott és súlyos betegek betegszállítót vehetnek igénybe. Fekvőbeteg ellátás szintén Kalocsán a kórházban működik

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közigazgatási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	11	1,00
2018	0	0	0	0	8	1,00
2019	0	0	0	0	9	1,00
2020	0	0	0	0	8	1,00
2021	0	0	0	0	8	1,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Népegészségügyi szűrések közül a tüdőszűrés sajnos már nem kötelező, ezért településünkön már nincs ilyen szűrés. Nők részére évente a védőnő szervez mammográfiái szűrést. A koragyermekkori szűréseket szintén a védőnő szervezi. Kötelező oltásokat a gyermekek részére a házi orvos adja.

Az egészségügyi ellátás személyi és tárgyi feltételei a településen megfelelőek. A nők részére szervezett mammográfiái szűrés, a koragyermekkori szűrések továbbra is folytatódnak.

Kalocsai Szent Kereszt Kórház járóbeteg szakrendelője földszintjén kialakított, korszerű audiovizuális berendezéssel és számítógépekkel, orvosi mérő- és demonstrációs eszközökkel felszerelt Egészségfejlesztési Iroda (EFI) az egész járás területére, 20 településre kiterjedő, szerteágazó programok megszervezésének, a helyi lakosok állapotfelmérésének, kockázatbecslésének és tanácsadásának a központja. Az EFI a közreműködő szakemberekkel folytatandó tárgyalásoknak, kisebb előadásoknak és betegkluboknak is méltó helyet ad.

A projekt megvalósítása lehetőséget biztosít a magas kockázatú krónikus betegségtől még mentes, életmódváltással javítható megbetegedésben szenvedők kiszűrésére. A szakemberek különös figyelmet fordítanak a szív- érrendszeri betegségekre, cukorbeteg, dohányzó, túlzott alkoholt fogyasztó, mentális segítségre szoruló, illetve túlsúllyal küzdő lakosokra. A kiszűrt, vagy egészséges életmód iránt érdeklődőknek, az erre fogékonyaknak további tanácsokat adnak, és az EFI Irodában biztosítják az úgynevezett utánkövetést.

A helyszíni szűrővizsgálatok egyebek mellett csontsűrűség mérésre, prosztataraákszűrésre, melanoma szűrésre is kiterjednek. Az érdeklődők lelki egészségmegőrzés, stressz-kezelés, a divatos diéták valóság alapja, a természetgyógyászat, az alternatív medicina szerepe témákban is hallhatnak előadásokat. A kerékpározás, torna, jóga, aerobik, zumba, spinning az egészséges életmód népszerűsítésén túl a programok vonzóbbá, színesebbé tételét is szolgálja. A szabadterei egészség-vásári hangulatot fokozza, hogy az egészséges étkezést szolgáló helyi és környékbeli termékekből bemutatókat tartanak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátást a közeli Kalocsán lehet igénybe venni, komolyabb esetekben a megyeszékhelyen.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az étkeztetést az önkormányzat látja el vállalkozó bevonásával. Ezen belül folyik az óvodáskorú és iskoláskorú gyermekek étkeztetése.

A falugondnoki szolgálat autójával szállítja Kalocsáról a meleg ételt.

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet jelentősen megváltoztatta a közétkeztetési szabályokat. Az új közétkeztetés elsődleges célja az egészséges táplálkozás elterjedése, a friss alapanyagok használata és korszerű konyhatechnológia alkalmazása. A rendelet értelmében tilos egyebek mellett a szénsavas vagy cukrozott üdítő, valamint a magas zsírtartalmú húskészítmény felhasználása. Rögzítették azt is, hogy a közétkeztetésben nem tehetnek az asztalra só- és cukortartót, és előírták, hogy fokozatosan csökkenteni kell a napi bevitt só mennyiségét.

A jogszabály rögzíti az étrendtervezés szabályait, például, hogy az egymást követő kétszer tíz ételmezési nap főétkezéseiben egy ételsor csak egy alkalommal fordulhat elő. Állati eredetű

fehérjeforrást minden főétkezésnek, bölcsődei étkeztetés esetén az egyik kísétkezésnek is tartalmaznia kell.

Önkormányzatunk gyermekétkeztetése és szociális étkeztetése 2015. január 1-től megfelel a követelményeknek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A Községben szervezett sport programok nincsenek. A férfi futbalcsapat már nem működik.

Az önkormányzat továbbra is biztosítja a sportolni vágyók igényeihez a sportolásra alkalmas helyeket, elsősorban a sportpályát és az új műfüves pályát, használatuk ingyenes.

Baráti társaságok, iskolások rendszeresen igénybe veszik sportolásra. Önszerveződő focicsapatok mérkőzéseket játszanak. Az önkormányzat a sporttal kapcsolatos kötelező és önként vállalt feladatait költségvetésből finanszírozza.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön nyújtott szociális alapszolgáltatások:

Étkeztetés keretében az önkormányzat gondoskodik azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább egyszeri meleg étkezéséről, akik azt önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

2021. évben szociális étkezésre igény nem volt.

Házi segítségnyújtás keretében az önkormányzat gondoskodik azokról az időskorú személyekről, akik önmaguk ellátására nem képesek, illetve azokról, akik az egészségi állapotuk miatt erre rászorulnak. E rendszer segítségével fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei. A szociális gondozó bonyolítja az idősek részére a bevásárlást, injekciózást, otthoni ápolást. 1 fő szociális gondozónk van.

2021. évben 6 fő részesült házi segítségnyújtásban.

Falugondnoki szolgálat keretében az önkormányzat biztosítja a település lakói számára az esélyegyenlőség és az életfeltételek javítása érdekében a településen hiányzó alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, illetve közszolgáltatásokhoz való hozzájutást. A rászorult személyek szállítási problémáját megoldja. A település lakosságát érintő információk gyűjtését és továbbítását biztosítja. A falugondnoki szolgálat feladatai: közreműködik az étkeztetésben, házi segítségnyújtásban, közösségi és szociális információk szolgáltatásában. Közreműködik az egyéb alapszolgáltatáshoz való hozzáférésben, az egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutásban. Feladata a gyermekszállítás, óvodások, iskolások szállítása, lakossági szolgáltatások.

A *családsegítés* olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. E feladatot Géderlak székhellyel a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja. Egy fő látja el a feladatot községünkben.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor nem észleltünk megkülönböztetést településünkön.

- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az általános iskolában tanulóknak a tankönyvet ingyenesen biztosítja. Az óvodában az étkezést ingyenesen biztosítjuk.

Az 5-8 osztályos általános iskolás tanulók részére tanulói útiköltséget biztosít.

Évente kétszer élelmiszer-segély csomagot nyújt a rászoruló családoknak.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

A Faluház a közösségi élet központja. Itt található könyvtár is. Községünkben civil szerveződésben nyugdíjas klub működik. A régi falusi értékeket, a paraszti életet tájházunkban mutatjuk meg.

Minden évben megrendezésre kerül a „Zenés Nyári Esték”, melynek keretében zenei programokkal kedveskednek a rendezők a helyben és környéken élők számára.

Évente egyszer Falunapokat rendezünk.

Szintén minden évben civil szerveződésben alkotótábor kerül megrendezésre, ahol meghívásos alapon amatőr művészek mutatják meg tehetségüket. A tábor végeztével minden alkotó egy alkotást adományoz a falunak. Így egy kis gyűjtemény alakult már ki.

Kicsi falunk turisztikai célpont is, rendelkezik kikötővel. Rendszerint kikötnek itt kiránduló hajók, ezáltal sok turista látogatja meg falunkat.

A helyi kézművesek néha kipakolnak a tájház udvarán.

Korszerűsített könyvtárunk a Bács-Kiskun Vármegyei Katona József Könyvtár keretein belül működik, ezáltal bővültek a szolgáltatások. Könyveket, folyóiratokat, hangos könyveket lehet kölcsönözni. Könyvtárközi kölcsönzési szolgáltatást nyújt az új könyvtár. Számítógépes szolgáltatásokat, internet szolgáltatásokat lehet igénybe venni. Térítés ellenében technikai szolgáltatásokat lehet kérni: fénymásolást, nyomtatást, szkennelést. A gyerekeket könyvtári foglalkozások várják. A Katona József Könyvtár Helytörténeti Gyűjteménye sajtófigyelést végez a települést érintő újságcikkekből.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	1 164	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Községünkben is felelhetőek a kisebbséggel szembeni sztereotípiák, melynek kezelése jövőbeni feladatunk.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Rendezvényeken, különféle eseményeken szívesen vesznek részt önkéntes segítők.

Ordas lakossága híres a vendégszeretetről. Az alkotótábor lakói részére minden nap egy-egy család főz házi kosztot.

Az önkéntesség kiváló eszköz a negatív társadalmi jelenségek visszaszorítására, a szegénység, a kirekesztettség elleni küzdelem előmozdítására, a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok esélyeinek növelésére. A tevékenység megvalósulhat non-profit, civil szervezet, vagy állami intézmény-, ritkább esetben for-profit szervezet (cégek, vállalkozások) keretein belül.

A Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat segítségével időnként ruhaosztást, és használtbútor adományozást tartunk a rászorultak körében.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Nyugdíjas Klub minden héten szervez összejövetelt.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben a 2011. évi népszámlálás adatai szerint 8 cigány származású lakos él. A települési önkormányzat ebben a tárgykörben nem rendelkezik pontos, valós adattal. Valószínűleg arányaiban jóval magasabb a kisebbségi csoport száma.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	Munkahely teremtető beruházás lehetősége Segélyezések további fenntartása, kapcsolattartás a munkaügyi központtal
Munkanélküliség 5%-os növekedése	Képzések, átképzések szervezése a munkaügyi központ segítségével. Közmunkaprogramok fenntartása.
Közösségi együttélés intoleráns	Közös programok szervezése
Alacsony iskolázottság	Tanulásra ösztönzés, tájékoztatók, előadások szervezése. A célcsoportra irányuló ösztöndíjak felkutatása. Tankönyvek, egyéb könyvek gyűjtése, adományozása. Tanulói útiköltség térítés, kollégiumi étkezés térítése.

Az utóbbi 2 évben több munkavállalási lehetőség nyílt. A megyében és a szomszédos megyékben több nagyvállalat jelent meg, melyek tájékoztatásokat és interjúkat tartanak a községben toborzás céljából. Ehhez a helyet a helyi önkormányzat biztosítja. A lehetőséggel sok állásnélküli embernek sikerült elhelyezkedni.

A munkavállalókat autóbusszal szervezeten szállítják, a távolabbi munkahelyeken szállást biztosítanak.

A közmunkaprogram a községben évek óta folyamatos. Képzések, átképzések munkaügyi központot bevonva minden évben megszervezésre kerülnek.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

„Az esélyteremtés szempontjából a hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak megjelenése különösen két nagy területre osztható a kezelés helye alapján: a szociális és az oktatási társadalmi alrendszerre. Valójában e két terület számos területen átfedést mutat, mely természetükből kifolyólag nem jelenti azt, hogy e problémák a családok, települések, járások, megyék, egyszóval az ország minden területén egyenlő mértékben jelentkeznek. Természetesen e problémákat a családoknak természetük szerint, és az állam különböző alrendszereinek is jogszabályban előírt módon kezelniük kell, hogy ne növekedjenek a társadalmi különbségek. A szocio-kulturális helyzetből adódó problémák megoldás hiányában aggregálódnak, és a későbbiekben megterhelik a szociális, egészségügyi, végső soron az egyénnel kapcsolatban kerülő valamennyi társadalmi alrendszert. Családban a felnőttek képességeik szerint járulnak hozzá gyermekeik fejlődéséhez, azonban jelentős, leküzdhetetlen akadályok esetén, a gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzésére vagy szülői kérésre az államnak, illetve alkalmazottainak segíteniük kell.” A gyermekek támogatásában szakmai oldalról a pedagógusok munkája kiemelkedő, mert az adaptív pedagógia jellemzője, hogy a gyermek igényeiből indul ki, és csökkenti társadalmi hátrányait. Az eredményes tanulás segítésének elvei között a tanulási környezet címszó alatt megtaláljuk az esélyteremtés alapelvét is. Állíthatjuk azt is, hogy a „szegény és alacsony végzettségű családok gyermekei nagyobb valószínűséggel esnek ki az iskolából, tovább örökítve ezzel a társadalmi különbségeket.” Az esélyteremtésre fokozott mértékben van szükség, mert a az idősorok azt mutatják, hogy 2012-2019 között 2 %-ról 3 %-ra nőtt a pszichés fejlődési zavarral élő gyermekek aránya az összes tanuló között, azon belül pedig 44-ről 52% - ra nőtt az SNI-vel rendelkező gyermekek száma, tehát a probléma egyre növekvő számú feladattal látja el a közoktatási intézményeket, annak pedagógusait.

Véleményünk szerint a települési önkormányzatoknak a helyi köznevelési közoktatási intézmények évekre lebontott intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervére lenne szükségük a gyermekek helyzetének átláthatósága érdekében. Igaz hogy a HEP Fórumoknak az iskolák vezetői állandó meghívottjai, akik ezen információk lehető legszélesebb körével rendelkeznek.”²¹

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Településünkön 1 óvoda működik egy csoporttal, az óvodás gyermekek száma a 2022/2023 tanévben 20 fő. Általános iskolánkban a kevés gyereklétszám miatt már évek óta csak alsó tagozat működik, 10 fő gyermekkel. Mind a 10 fő napközis ellátást is igényel. 5 gyermek más településről jár az ordasi iskolába. A felső tagozatosak Dunapatajra vagy Géderlakra járnak. Az önkormányzat a tanulói útiköltséget biztosítja. Bölcsőde nem működik a településen.

Középiskola, szakiskola legközelebb Kalocsán működik, de sok tanuló távolabbi városokba is eljár, illetve kollégiumi szolgáltatást vesz igénybe.

A születések száma növekedési tendenciát mutat. A kormány családbarát intézkedéseinek köszönhetően a gyermekvállalási kedv emelkedése érezhető községünkben.

2020-ban a 0-18 éves korú gyermekek száma 75 fő.

²¹ MAKKOS Nándor : Önkormányzatok gyermekek esélyteremtésével kapcsolatos felelősségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 5. pp 36-40 (2022).

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	214	241	455	47,03%	52,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			19	4,18%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	31	28	59	6,81%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	2	10	1,76%	0,44%
Forrás: TelR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

2022-ben 13 gyermek volt hátrányos helyzetű. A hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családok szociális helyzete nehéz, lakhatási körülményeik szegényes. Az önkormányzat segítséget nyújt a rászoruló családoknak. A gyermekek ingyen étkeznek óvodában, iskolában. A tankönyvek ingyenesek. A szünidő alatt sem maradnak meleg étel nélkül.

Családsegítő és gyermekjóléti szolgálatunk illetve a védőnő folyamatosan figyelemmel kíséri ezen családok gyermekeit.

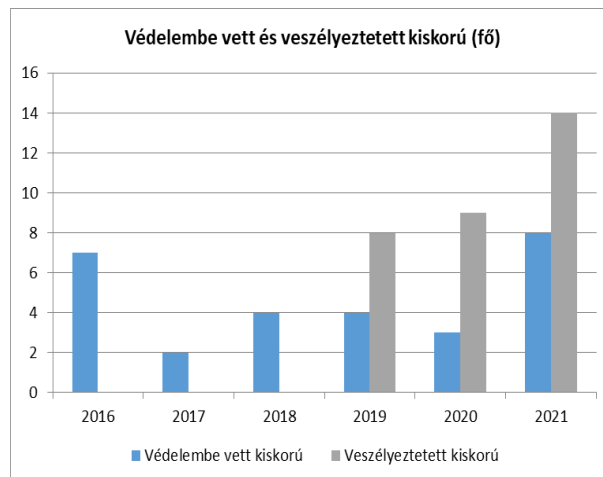
2013. szeptember 1-ei hatállyal a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma és e tény fennállásának megállapítása, a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben került szabályozásra.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony (az alacsony iskolai végzettség igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik)
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ- (az alacsony foglalkoztatottság fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi)
- a gyermek az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	7	n.a.
2017	2	n.a.
2018	4	n.a.
2019	4	8
2020	3	9
2021	8	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők jogosultak a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, az évente két alkalommal, augusztus és november hónapban adható egyszeri támogatás, külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények (pl. tankönyvtámogatás) igénybevételére.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások keretén belül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2022-ban 16 gyermek részesült, melynek pénzügyi hatása az óvodai, iskolai kedvezményes étkeztetésben és ellátások terén (ösztöndíj, iskolai tandíj, stb) mutatkozik meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők további feltételek fennállása esetén hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetre jogosultak.

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	7	n.a.
2017	2	n.a.
2018	4	n.a.
2019	4	8
2020	3	9
2021	8	14

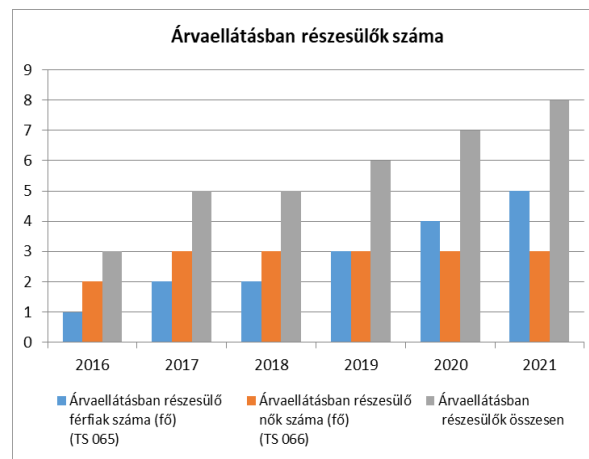

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkeztetés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett közétkeztetés. Az óvodáztatási támogatás megszűnt. Szünidei és nyári gyermekétkeztetés is biztosít az önkormányzat a rászoruló gyermekek számára.

4.1.3. számú táblázat - Árvallatás			
Év	Árvallatásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvallatásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvallatásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	1	2	3
2017	2	3	5
2018	2	3	5
2019	3	3	6
2020	4	3	7
2021	5	3	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Önkormányzatunk a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi új előírásoknak megfelel. A gyermekek egészséges ételhez juttatására különös figyelmet fordítunk.

2022/2023. tanévben az óvodában 20 gyermek vette igénybe az ingyenes étkeztetést. Szünidei gyereketkeztetést 2022 évben 13 fő vette igénybe. Ingyenes tankönyvellátásban részesült minden alsó tagozatos gyermek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs külföldi állampolgárságú gyermek intézményeinkben.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs külföldi állampolgárságú gyermek intézményeinkben.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs szegregált, illetve elkülönült lakókörnyezet településünkön

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

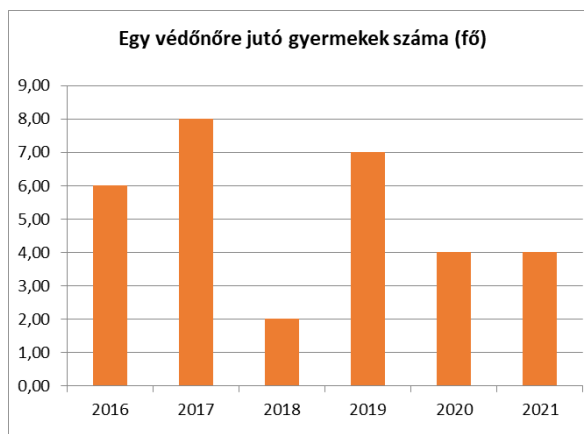
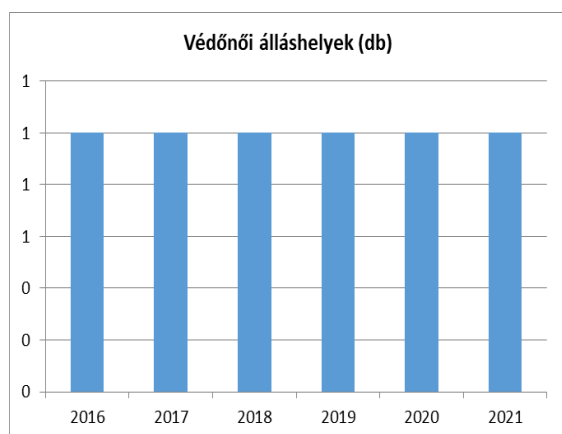
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő feladata a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

Védőnői szolgálat 1 fő védőnővel működik a szomszédos Géderlak Községgel közösen. A védőnő heti egy alkalommal rendel a faluban, de szükség esetén házhoz megy. Családokat rendszeresen látogatja.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	6	6,00
2017	1	8	8,00
2018	1	2	2,00
2019	1	7	7,00
2020	1	4	4,00
2021	1	4	4,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A háziorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a háziorvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalása.

Községünkben házi gyermekorvosi ellátás nem működik. A háziorvosi ellátás keretében folyik a gyermekek egy részének ellátása. A gyermekek más része Kalocsán veszi igénybe az ellátást. Minden hónapban egyszer a kalocsai kórházból gyermekorvos jár ki.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Géderlak Önkormányzata látja el a családsegítő és gyermekjóléti feladatokat a Géderlaki Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó önkormányzatoknál. Így 4 településen, köztük Dunaszentbenedeken is, működik a szolgáltatás.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A bölcsődei ellátás a három éven aluli gyermekek számára (20 hetes és 3 éves kor között) biztosítja a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerinti napközbeni ellátást, nevelést, gondozást, felügyeletet, étkeztetést. A bölcsődei ellátás esetén a gyermek napi gondozási ideje legalább négy óra és legfeljebb tizenkét óra. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatás időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodjon.

Bölcsőde nem működik a településen, a szomszédos településen, Géderlakon fogadnak bölcsődés gyerekeket, szabad hely függvényében.

f) gyermekvédelem;

Ordas településen Géderlak Önkormányzat látja el a családsegítő és gyermekjóléti feladatokat, ezen belül a gyermekvédelmet

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. A családsegítésben nyújtott szolgáltatások személyes szociális szolgáltatások, amelyek a szociális munka eszközeire és módszereire építenek.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatához és a rendőrséghez lehet fordulni.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek részére a teleházban, könyvtárban, az iskolában rendeznek szabadidős programokat. A sportpályán is szerveznek sport programokat.

A helybeli egyházak szervezésében egy hetet tölthetnek a gyerekek nyári napközis táborban.

A Faluházban rendszeres elfoglaltságot nyújtunk a gyerekeknek és a fiataloknak.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődében, óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai kollégiumban, az általános iskolai és a középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében. A gyermekeknek juttatott ingyenes vagy kedvezményes étkezés biztosítása eszközként szolgál a gyermekszegénység csökkentéséhez, a gyermekek alapvető szükségleteinek biztosításához. Emellett a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt is biztosítani kell az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

Az általános iskolában tanulóknak a tankönyvet ingyenesen biztosítja.

Szünidei gyermekétkeztetés keretében 0-18 éves korú gyermekek részére meleg ételt biztosítunk a szünidő alatt és a nyári hónapokban.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nincs tudomásunk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Szünidei és nyári gyermekétkeztetés keretében 0-18 éves korú gyermekek részére meleg ételt biztosítunk a nyári hónapokban.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

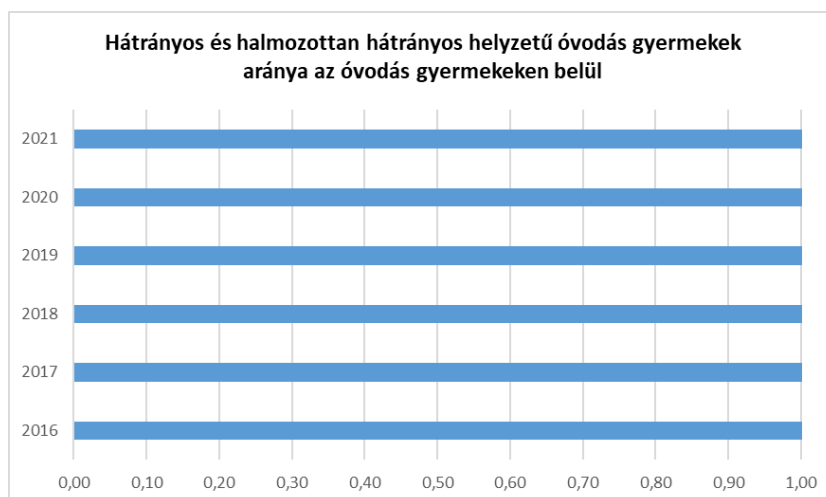
Az óvodai nevelést a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig kell biztosítani. A települési önkormányzatnak helyben kell gondoskodnia az óvodai nevelésről, ha legalább nyolc óvodáskorú gyermek rendelkezik az adott településen lakóhellyel, és a demográfiai adatok alapján

feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, valamint ha a szülők ezt igénylik.

Tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek Kalocsára járnak speciális iskolába.

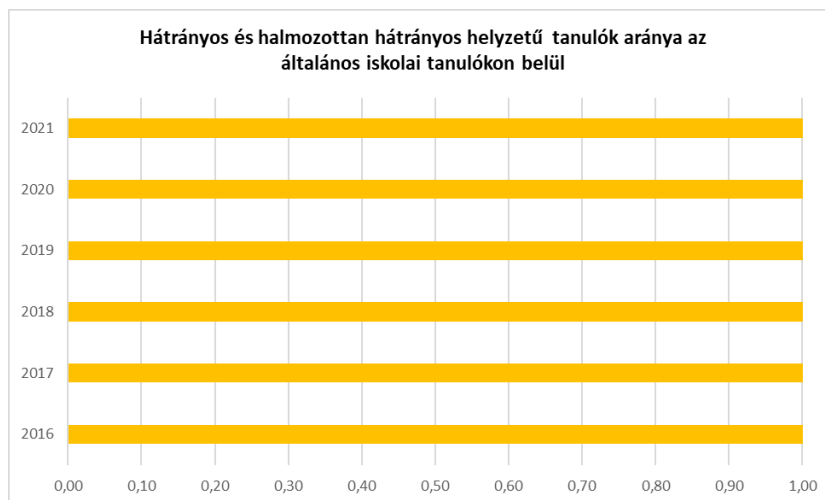
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	10	3	30,00
2017	7	2	28,57
2018	10	4	40,00
2019	15	4	26,67
2020	15	3	20,00
2021	14	1	7,14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	8	44,44
2017	n.a.	4	20,00
2018	n.a.	7	41,18
2019	n.a.	5	38,46
2020	n.a.	4	50,00
2021	n.a.	5	55,56

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	8	8
2017	15	0
2018	12	0
2019	16	0
2020	11	0
2021	10	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Gyógypedagógia, iskolapszichológus intézményeinkben nem működik. Amennyiben szükséges, akkor Kalocsán kérünk fel pszichológust.

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG

Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	20	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7	16
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	0	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	1	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	1	0
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

Óvodai dolgozók - betöltött állások és hiányzó létszám

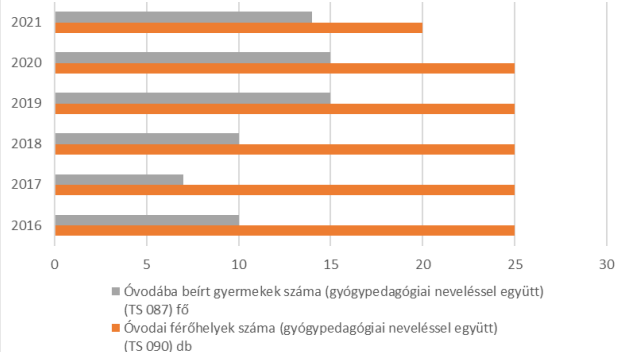

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelési adatai

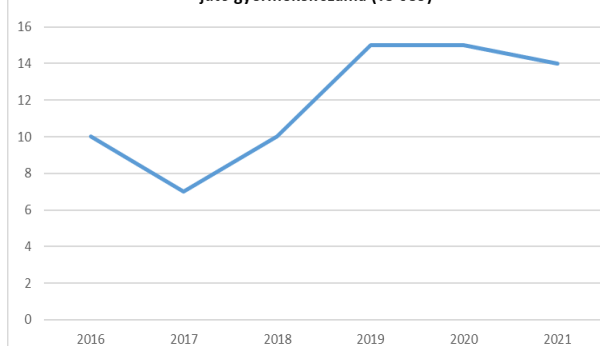
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	25	1	10	0	0	10
2017	n.a.	1	25	1	7	0	0	7
2018	n.a.	1	25	1	10	0	0	10
2019	n.a.	1	25	1	15	0	0	15
2020	n.a.	1	25	1	15	0	0	15
2021	n.a.	1	20	1	14	0	0	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

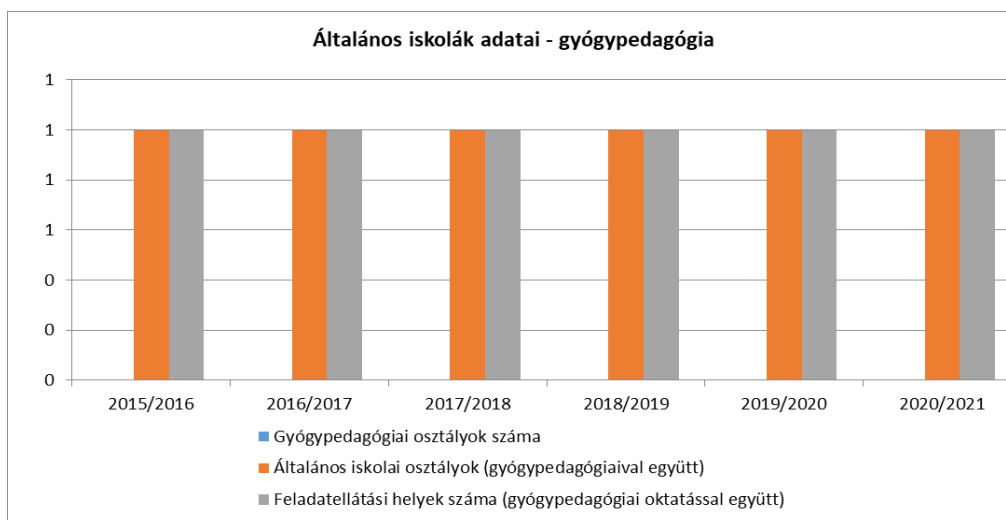

Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	1	1	18,00	22,22
2017	0	1	1	20,00	10,00
2018	0	1	1	17,00	11,76
2019	0	1	1	13,00	15,38
2020	0	1	1	8,00	25,00
2021	0	1	1	9,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés, elkülönítés a nevelés, oktatás területén nincs. Szegregációval nem találkozunk.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Községünkben egy, 4 osztályos iskola, egy óvoda működik. Az iskolai eredményességet és az oktatás hatékonyságát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a nevelés és oktatás minősége, eredményessége nem marad el a szomszéd településektől.

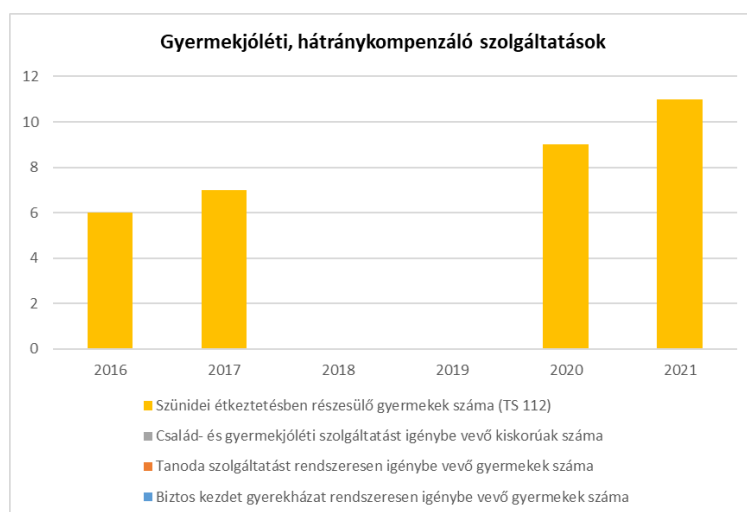
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az önkormányzat alkalmanként rendkívüli települési támogatásban részesíti a nehéz helyzetben lévő gyermekeket nevelő családokat.

Iskolai év kezdetén az iskolások a tankönyvek megvásárlásához hozzájárulást kapnak. Ezen kívül beiskolázási segítyt is ad az önkormányzat.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	6
2017	n.a.	n.a.	n.a.	7
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	9
2021	n.a.	n.a.	n.a.	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Családok alacsony jövedelme	Szociális juttatások
Nyári táboroztatás	pályázattal
Hátrányos helyzetű, tehetséges tanulók elkallódása	Ösztöndíjak felkutatása, kollégiumi díjhoz hozzájárulás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban a nők esélye új kihívások előtt áll. A magyar családok lassan vetik ugyanis le a szokást, hogy az idősekről való gondoskodás csupán a nők kötelezettsége. Azon kívül a gyermek a családban a női természet következtében általában jobban kötődik az anyához, aki a modern korban már, mint teljes értékű munkavállaló is szerepet kap. A nők e kettős, nekik tulajdonított és természetes szerepe valamint az európai, de különösen a magyar háztartások gazdasági kihívásai is súlyosbítják a családanyák gazdasági és szociális helyzetét, akiknek e terheket úgy tűnik, hogy viselniük kell, és azt össze kell egyeztetniük munkavállalásukkal. A társadalomnak kötelessége a jogalkotás útján is enyhítenie e terheken.²²

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

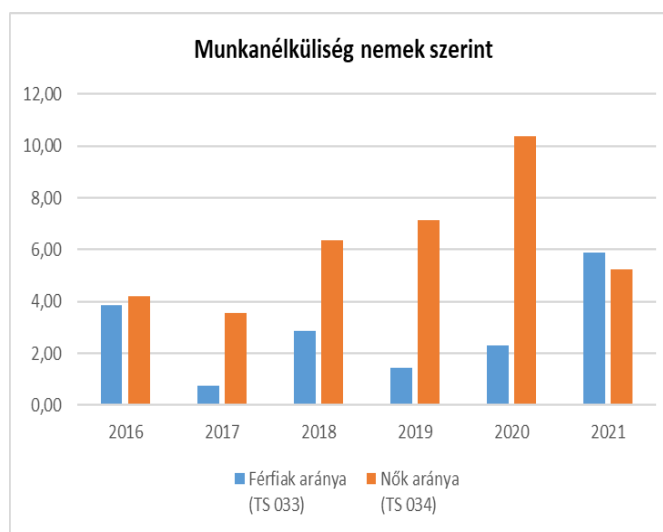
- a 50 év feletti nők,
- a pályakezdő nők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

Ordason a közsférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás – lényegesen magasabb a nők aránya mint a férfiaké. A kisgyermekes nők munkába állását óvodai szolgáltatás segíti. Sajnos bölcsődei ellátás községünkben nincs. A községben élő nők közül kevesebb a foglalkoztatott, mint a foglalkoztatott férfi. A munkanélküli nők aránya mindig magas.

A községben kevés a munkalehetőség. A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. Közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatja a munkanélkülieket, azonban ez nem ad hosszú távú biztonságos megélhetést. A környéken, a közeli városban is igen kevés a munkalehetőség. Távmunka és részmunkaidő sajnos még nem elterjedt Magyarországon. Így a nők elhelyezkedési esélye igen alacsony.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	3,85	4,2	4,03%
2017	0,75	3,55	2,15%
2018	2,86	6,34	4,60%
2019	1,45	7,14	4,30%
2020	2,29	10,37	6,33%
2021	5,88	5,22	5,55%

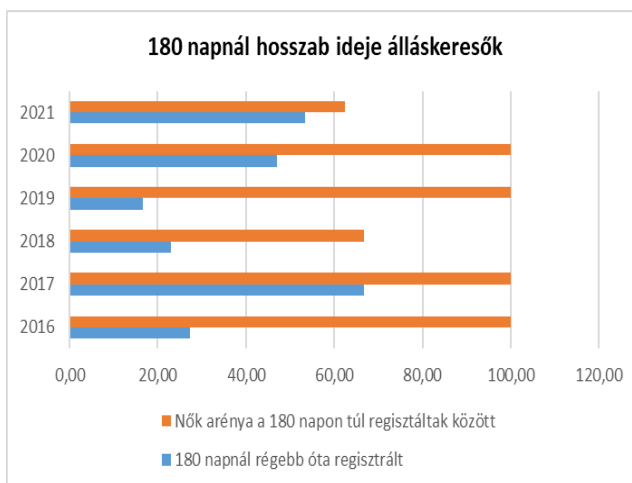
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

²² MAKKOS Nándor: Nők esélyegyenlőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 6. pp 36-40 (2022).

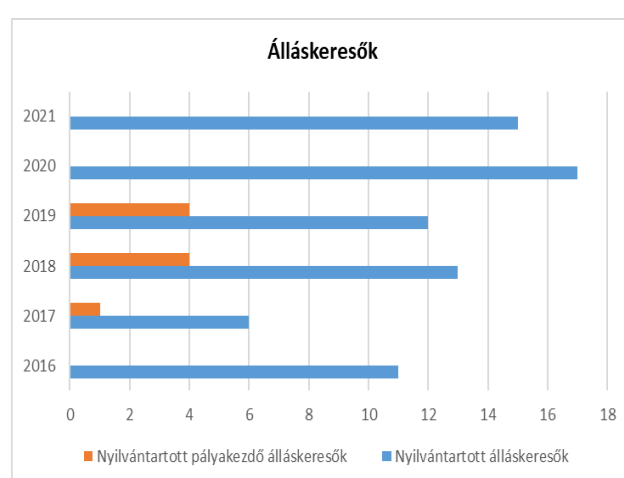
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	27,27	100
2017	66,67	100
2018	23,08	66,67
2019	16,67	100
2020	47,06	100
2021	53,33	62,5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	11	0
2017	6	1
2018	13	4
2019	12	4
2020	17	0
2021	15	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Önkormányzatunk a munkaügyi központ segítségével foglalkoztatási programokat szervez. Több foglalkoztatási projekt van folyamatban. A programokban női közfoglalkoztatottak is vannak nagy számban.

Képzésre, átképzésre a munkaügyi központon keresztül lehetséges. Magánúton történő képzés igen költséges.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Problémaként merül fel, hogy a munkanélküli nők közül nagy számban sok az alacsony iskolai végzettségű. Őket csak segédmunkásként, betanított munkásként tudják alkalmazni. Sajnos közülük nagyon kevesen vállalják a képzést, szakmaszerzést.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

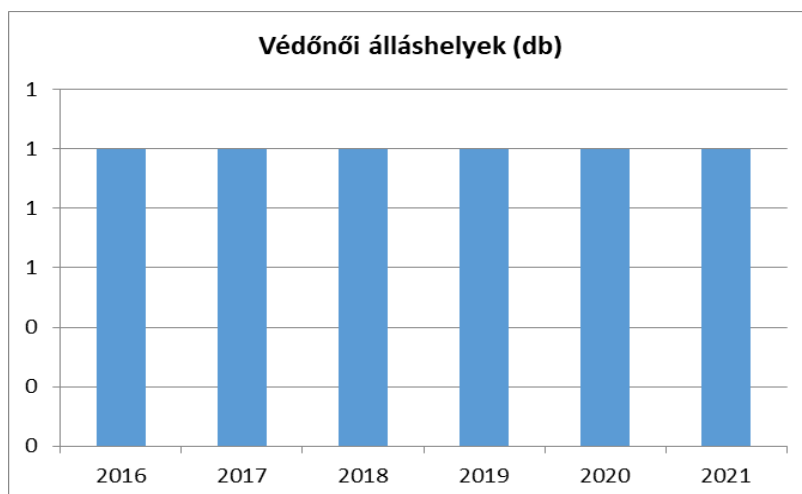
A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről bejelentés nem érkezett. Nincs tudomásunk róla.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Községünkben nincs bölcsődei ellátás, nincs családi napközi. Óvodai férőhelyeink száma 20. Gyermeket helyhiány miatt nem kellett elutasítani. Az óvoda a gyermek három éves korától veheti fel a gyermeket. Az a gyermek is felvehető, aki a felvételtől számított fél éven belül betölti a harmadik életévét. A közintézményeinkben jelenleg nincs rugalmas munkaidő. Családbarát munkahelyi megoldásokról nincs információnk.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	6	6
2017	1	8	8
2018	1	2	2
2019	1	7	7
2020	1	4	4
2021	1	4	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő feladata a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

Községünkben hatékonyan működik a védőnői hálózat, amely egyformán szolgálja az anya és a gyermek védelmét. Biztosítva van a tanácsadás, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadása, a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedések. Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz illetve a szakellátásokhoz is biztosított a hozzáférés. Egy védőnői szolgálat működik községünkben, Géderlaki székhellyel.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentésekről tudomásunk nincs.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

Krízisbe kerülő nők számára igen fontos, hogy minél előbb segítséget kapjanak. Fontos, hogy megfelelően tájékoztatva legyenek a szolgáltatásokról, az elérhetőségekről. Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatunk munkatársai megfelelő információkkal látják el a krízisbe kerülő nőket, segítséget nyújtanak nekik. Sajnos a településen és a közelben nincs olyan otthon, ahol a krízisbe került nőket el lehetne helyezni. Legközelebb Baján található anyaothton.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők részvétele a helyi közéletben, a közügyekről való döntési mechanizmusban igen fontos, hiszen a nők jogainak egyenlően kell érvényesülniük. Elmondhatjuk, hogy községünkben a nők nagyobb létszámban vannak jelen a közéletben. A 2014-es helyi önkormányzati választások után 4 fő a képviselő-testület tagjainak száma. A 4 főből 3 nő és 2 férfi képviselő az arány. A polgármester, aki szintén tagja a képviselő-testületnek, férfi. A helyi közéletben a nők aránya magasabb.

A 2019-es helyi önkormányzati választások után a 4 fő képviselő-testület tag közül 4 női képviselő van. A polgármester, aki szintén tagja a képviselő-testületnek, férfi. Ez az arány az elmúlt ciklushoz viszonyítva romlott.

A jövőben is ügyelni kell arra, hogy a nők részéről is megfelelő képviselet legyen a közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák megoldására, illetve felszámolására irányuló kezdeményezések, programok egyelőre nincsenek helyi szinten. Csupán a munkanélküli nők helyzetén való segítség valósul meg közfoglalkoztatás keretében. A jövőben mélyebben fel kell tárni a nőket érintő társadalmi problémákat, és programot kell kidolgozni megoldásukra, felszámolásukra. A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat, a helyi egyházak bevonásával előadásokat, felvilágosításokat lehetne szervezni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rugalmas munkaidő hiánya	Jövőbeni bevezetése
Alacsony iskolai végzettség	Munkaügyi központ segítségével képzések
Számítógép ismeret hiánya	Számítógépes tanfolyam
Családtervezés hiánya	Felvilágosító előadások, fórum a családtervezésről

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A 65 év felettiek száma 1,66 milliőről 1,89 millióra, aránya 16,6%-ról 19,3%-ra nőtt 2010-ről 2019-re.²³ A demográfiai helyzet változása „erőteljes hatással van a szociális védelmi rendszerekre, nyomás alá helyezi a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát, és megnöveli az igényt a tartós időskori ápolás-gondozásra.”²⁴ Az idősödő társadalomban nő a jelentősége a kor alapú diszkriminációnak (ageizmusnak). „Az idősödés nemcsak a gazdaságilag fejlett és fejletlenebb társadalmakban okoz különböző gondokat, hanem különböző kezelést követel egyazon államon belül is konjunktúra és válság idején. A gazdasági krízisek befolyásolják a munkaerő piacot, ahol jelen vannak a munkaerőpiacra belépni kívánó fiatalok, és az azt elhagyni kívánó, és elhagyni nem kívánó idősebb munkavállalók.”²⁵

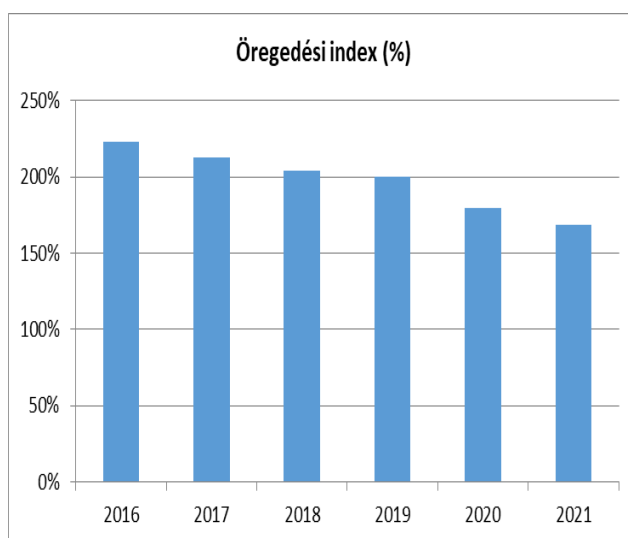
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Ordason a nyugdíjasok száma 129 fő, az összlakosság 30%-a. Az idősök nyugdíjai alacsonyok, különösen a volt mezőgazdasági dolgozóké. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagyobb részét özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ezen belül a szociális étkeztetésre és a házi gondozásra. A szociális étkeztetést az önkormányzat vállalkozó megbízásával látja el. A szociális étkeztetés keretében az idősöknek igény szerint házhoz szállítja az önkormányzat az ebédet. Idősök klubja működik civil szerveződésben a szabadidő hasznos eltöltésére. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idősökre, évente hagyományosan megrendezi az idősök napját.

Sajnos az idősökre nagymértékben jellemző az elmagányosodás, elszigetelődés. E problémára mindenképpen megoldást kell találni.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	116	52	223,08%
2017	115	54	212,96%
2018	112	55	203,64%
2019	118	59	200,00%
2020	113	63	179,37%
2021	111	66	168,18%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

²³ MNTFS 2030. p.70.

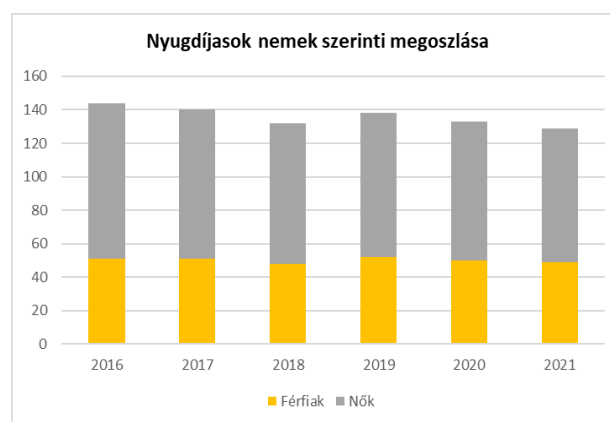
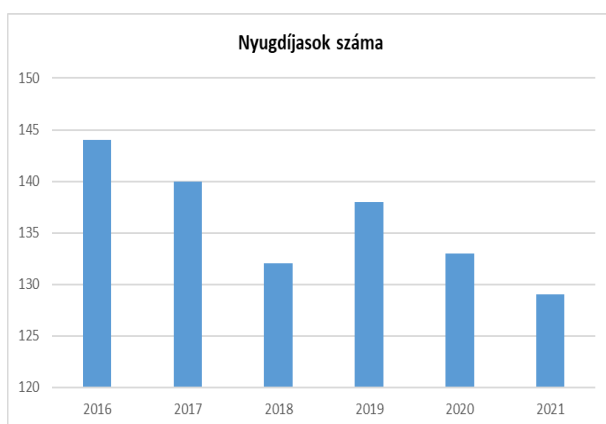
²⁴ MNTFS, 2030. p.19.

²⁵ MAKKOS Nándor : Kor alapú diszkrimináció a közszolgáltatásban JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): 21 5 pp 24-30 (2019). p.24.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	51	93	144
2017	51	89	140
2018	48	84	132
2019	52	86	138
2020	50	83	133
2021	49	80	129

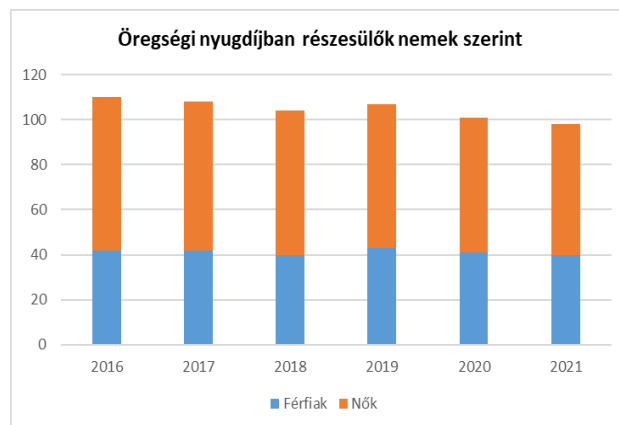
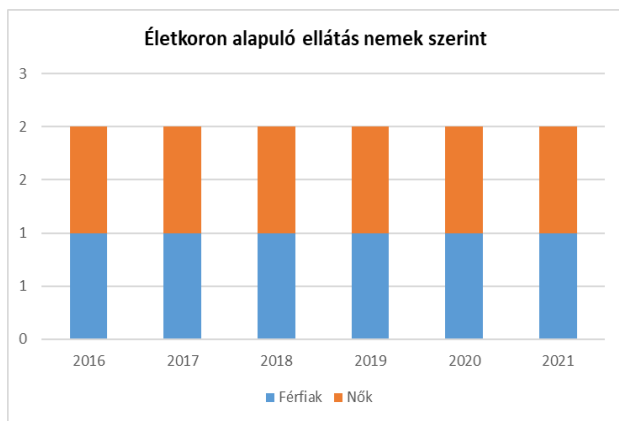
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	1	1	42	68	0	7	n.a.
2017	1	1	42	66	0	5	0
2018	1	1	40	64	0	4	2
2019	1	1	43	64	0	5	2
2020	1	1	41	60	0	5	2
2021	1	1	40	58	0	5	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A munkanélküliek közül a 55 éven felüliek aránya 11%. A munkaerőpiacon ez a korosztály már nem tud érvényesülni, annak ellenére, hogy a nyugdíjkorhatár kitolódott. Ez nem csak településünkön, hanem az egész országban probléma. Megoldás lehet a képzés, átképzés. A foglalkoztatás elősegítése érdekében „Munkahelyvédelmi Akcióterv” került kidolgozásra törvényi szinten. Az akcióterv keretében munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatóinak a meglévő munkahelyek megőrzésére és új munkahelyek létesítésére jelentős mértékű szociális hozzájárulási adókedvezményt nyújtanak. Ez az intézkedés nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy az 55 év feletti ne szoruljanak ki a munkaerő-piacról.

Nyugdíjas korú idősek esetében nem jellemző településünkön a munkavállalás. Mivel családi házas település vagyunk, minden nyugdíjasnak van kertje, amelyet művel, gondoz. Ezzel meg tudja magának termelni a zöldségféléket. Az idősebb nyugdíjasok, betegebb nyugdíjasok sajnos már ezt a tevékenységet nem tudják művelni.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	11	6	13	12	17	15
41-45 év (TS 042)	Fő	0	1	1	1	2	5
	%	0,00%	16,67%	7,69%	8,33%	11,76%	33,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	1	1	2	2	1
	%	27,27%	16,67%	7,69%	16,67%	11,76%	6,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	2	0	1	0
	%	9,09%	16,67%	15,38%	0,00%	5,88%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	2	1	0	2	0
	%	9,09%	33,33%	7,69%	0,00%	11,76%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	1	1	1	3
	%	0,00%	0,00%	7,69%	8,33%	5,88%	20,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

b) tevékeny időskor élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

Településünkön közintézményekben nyugdíjasokat nem foglalkoztatnak, tanulás nem jellemző. Igény nem merül fel erre vonatkozóan.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az 55 év feletti munkanélkülieket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

Foglalkoztatást segítő programok feltárásával segíthetünk. A közmunkaprogramokban több 55 év feletti munkanélkülit kell foglalkoztatni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A házi segítségnyújtás és a falu/tanyagondnoki szolgáltatás, olyan feladata a családsegítésnek, mely nappali melegedőtől távolmaradó idősek esetében is biztosítja az idősek szociális, és közszolgáltatásokhoz való hozzáférését.

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy számára a saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátás az igénylő, illetve annak törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ezt követően felméri az igénylő egészségi, szellemi és fizikai állapotát, megállapítják a gondozási szükséglet mértékét, és ennek megfelelően a szükségletekhez igazodóan állapítják meg a részére nyújtott szolgáltatásokat.

A falu/tanya gondnoki szolgáltatás olyan szociális alapellátási forma, amelyet főállásban, teljes munkaidőben (heti 40 óra), közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott falu/tanya gondnok alkalmazásával és a szolgáltatás jellegéhez igazodó gépjármű üzemeltetésével biztosítanak, csökkentve ezzel az aprófalvak és a külterületi lakott helyek szolgáltatás- és intézményhiányból eredő hátrányait.

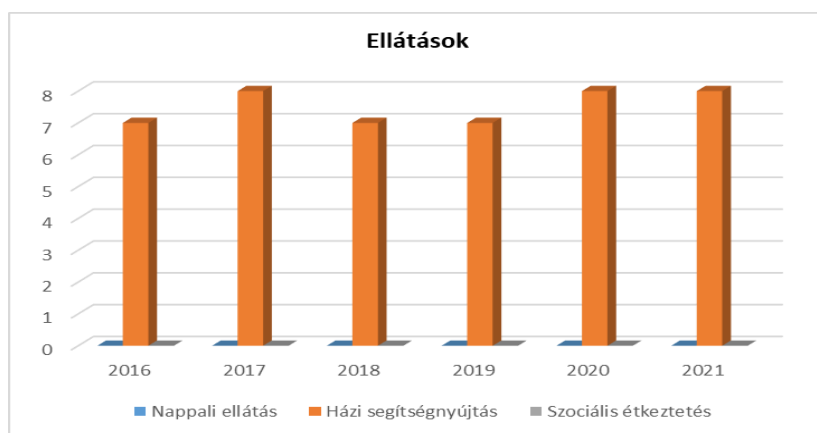
Az életkor előre haladtával az időskorúak egészségi problémái megnőnek, egyre gyakrabban szorulnak orvosi kezelésre. Az időskorú lakosság arányaira tekintettel kiemelt figyelmet érdemel az egészségügyi szolgáltatások és szociális szolgáltatások széleskörű hozzáférése. Házi orvosi szolgálat a szomszédos Géderlak község gesztorságával működik a településen, kedden és csütörtökön van rendelés, a többi napokon a géderlaki rendelőben rendel a háziorvos. Helyben cukormérés, vérnyomásmérés folyik. A szakellátások a közeli Kalocsa városában elérhetőek. Gyógyszertár nincs, azonban a megrendelt gyógyszereket a Géderlakon fiókpatikát működtető gyógyszerész a polgármesteri hivatal épületébe szállítja. Ott tudják felvenni a betegek gyógyszereiket. A házi gondozottak részére pedig a házi gondozó vagy a falugondnok viszi ki.

Önkormányzatunknál évek óta működik az étkeztetés és házi segítségnyújtás alapszolgáltatások.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	116	0	7	0
2017	115	0	8	0
2018	112	0	7	0
2019	118	0	7	0
2020	113	0	8	0
2021	111	0	8	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A feladat magában foglalja a közművelődési alapszolgáltatások megszervezését, meghatározott pénzügyi támogatás biztosítását, valamint a helyi lakosság képviselőinek biztosítását a közművelődési feladatokkal kapcsolatos döntések előkészítésében. Magában foglalja továbbá a művelődő közösségek létrejöttének elősegítését, működésük támogatását, fejlődésük segítését, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítását (a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítását). E feladat tartalmazza továbbá a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítását, az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítását, a tehetséggondozás és tehetségfejlesztés feltételeinek biztosítását, valamint a kulturális alapú gazdaságfejlesztést).

Településünkön Faluház működik, az épület teret ad a kulturális és közművelődési szolgáltatásoknak. Helyet ad a könyvtárnak. Könnyen megközelíthető. A Faluházban megrendezésre kerülő rendezvényeket látogathatják a nyugdíjasok. Könyvtárkölcsonzést vehetnek igénybe. Az önkormányzati épületben egy nyugdíjasok számára kialakított helyiségben jönnek össze a nyugdíjasok egy kis beszélgetésre, olvasgatásra, újságolvasásra, közös TV nézésre. Azonkívül vallási közösség is működik, ahol főleg az időskorúak vannak nagyobb számban. A sportpályán megrendezésre kerülő sporteseményeken is sok időskorúval találkozhatunk nézőként.

- c) idők informatikai jártassága;

Az idők informatikai jártassága szomorú képet mutat. A 60 fő megkérdezettből csupán 8 fő tudja használni a számítógépet, és ismeri az internet használatot. A jövőben az idők hozzásegítése az informatika megismeréséhez feladatként merül fel.

- d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Önkormányzatunk szociális alapszolgáltatásokat nyújt időskorúak részére. Étkeztetés, házi-segítségnyújtást, falugondnoki szolgálat. Napi egyszeri meleg ételt biztosít, az elesettebbek részére házhoz szállítják. Akik nem tudnak magukról gondoskodni, azok részére házi-segítségnyújtást biztosítunk.

A Faluház segítségével több programot lehetne szervezni. Számítógépes tanfolyam, énekkar szervezése, felvilágosító előadások.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elmagányosodás	Programok szervezése; számítógépes tanfolyam, hogy távol élő hozzátartozóival kapcsolatba tudjon lépni.
Férfiak korai elhalálózása	Egészségügyi szűrések, előadások

Új problémát és új fejlesztési lehetőséget nem tártunk fel. A fejlesztési lehetőségek a korábbi megállapításokkal azonosak, azokat folytatni szeretnénk.

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel, csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében a jogalkotó alkotott törvényt. A Fot. 2. § (1)–(5) bekezdése alapján az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkori lehetőségeivel összhangban. „Az ésszerű alkalmazkodás a fogyatékkal élő személyek igényeihez történő alkalmazkodást jelenti. Magában foglalja különösen meglévő létesítmények átalakítását, és olyan új épületek létrehozását, melyeket fogyatékkal élők is használhatnak, valamint olyan munkahelyi szerkezetátalakítás, részmunkaidős vagy módosított munkarendek, áthelyezés egy üres állásba, berendezések vagy eszközök beszerzését és módosítását, valamint vizsgák, képzési anyagok vagy szakpolitikák megfelelő kiigazítását vagy módosítását, illetve minősített olvasók vagy tolmácsok biztosítását és egyéb hasonló alkalmazkodást a fogyatékkal élők igényeihez. Az AB szerint az „ésszerű alkalmazkodás” az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékossgal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását, pl. az egyetemes tervezés által. Az „egyetemes tervezésen” a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezését értjük, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek: adaptálás vagy speciális tervezés szükségessége nélkül. Az egyetemes tervezés nem zárhatja ki a „fogyatékossgal élő személyek csoportjai számára szükséges támogató-segítő eszközök és technológiák indokolt esetben történő használatát.”²⁶

A „Semmit róluk nélkülünk” James Charlton 1998-ban megjelent könyvének címe, melyet az MNTFS 2030 így fogalmaz meg: „a közösségi részvétel és támogatás elve az egyenlő jogok alapján: a bizalomra, aktív részvételre, partneri együttműködésre építve a programok tervezésébe, végrehajtásába és ellenőrzésébe be kell vonni a célcsoportok így a roma közösség, a helyi önszerveződések és a közigazgatás képviselőit.” Az alapelv így vonatkozik a fogyatékkal élő szervezetekre személyekre is.²⁷

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

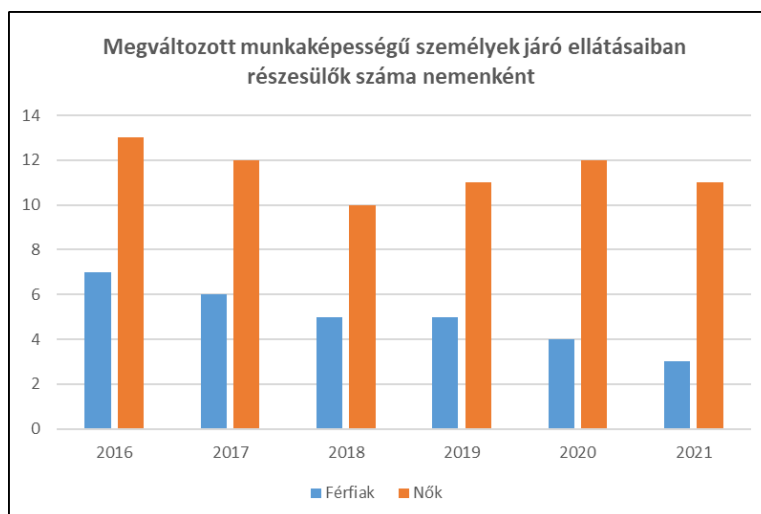
A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

²⁶ MAKKOS Nándor : Egészségen alapuló diszkrimináció és ésszerű alkalmazkodás a közszférában JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXII. évfolyam 3. szám május-június pp 16.-20. (2020).

²⁷ MNTFS 203. p. 23.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	7	13	20
2017	6	12	18
2018	5	10	15
2019	5	11	16
2020	4	12	16
2021	3	11	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkön, de a környéken sincs a fogyatékkal élők részére foglalkoztatási lehetőség. Voltak ugyan próbálkozások munkahelyek teremtésére, de mindegyik valamilyen ok miatt felszámolódott.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Településünkön nincs munkavállalást segítő lehetőségek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élők nehezebben találnak munkát. A foglalkoztatók nem igen foglalkoztatják őket.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők a települési támogatást vehetik igénybe nehéz anyagi helyzetük enyhítésére. Az önkormányzat a szociális és egészségügyi intézményei biztosítják a fogyatékkal élő személyek lakókörnyezetükben történő ellátást. Szociális étkeztetést, házi gondozást és a falugondnoki szolgálatot vehetik még igénybe.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületekben az akadálymentesítés megoldott.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Sportpálya hozzáférési lehetőségei jók, kulturális intézmény, a szolgáltató épületek nem vagy részben akadálymentesítettek. A lakóépületek akadálymentesítése a tulajdonosok felelőssége, erről tudomásunk nincs.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítés megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Közösségi közlekedés akadálymentesítése megoldott, járdák állapota megfelelő, folyamatosan újulnak meg. Parkok megközelíthetősége jó.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünkön ilyen szolgáltatások nincsenek.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkalehetőség hiánya	Távmunka keresésben segítségnyújtás, számítógépes tanfolyam

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Települési Esélyegyenlőségi Programban leírtak megvalósításában az érintett intézményeknek, egyházaknak, civil szerveződéseknek, for-profit szereplőknek szorosan együtt kell működniük. Közös kell a társadalmi felelősséget felvállalni, hogy az intézmények működését érintő, és az esélyegyenlőségi szempontból fontos közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumban és iránymutatásban érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a Program célkitűzései.

Ebben a munkában össze kell fogni az önkormányzat és intézmények -Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat, Faluház, Könyvtár, Tájékház, Házi Segítségnyújtás, Óvoda, Általános Iskola, református egyház, katolikus egyház, Nyugdíjas Klub, Ordas Jövőjéért Közalapítvány részéről, mert együttműködésben tudnak csak hatékonyan tenni a célért. Ezen kívül a szomszédos önkormányzatokkal is ki kell alakítani az együttműködést.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Önkormányzat, intézmények: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Faluház, könyvtár, Információs és Közösségi Hely, Tájékház, Házi Segítségnyújtás, Óvoda, Általános Iskola, református egyház, nyugdíjas klub, Ordas Jövőjéért Közalapítvány.

Önkéntesek számát növelni kell.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Ordas Község Önkormányzata Települési Esélyegyenlőségi Programjában fontos szerepet tölt be a program megvalósulásának nyomon követése.

Ennek eszközei:

- Az eredményesség értékelése, ellenőrzése kétévente történik. Az értékelés eredményeinek nyilvánossá tétele kapcsán a személyes adatok védelmének biztosítására kiemelkedő figyelmet kell fordítani.
- Szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.
- A kétévenkénti értékeléskor feltárt hiányosságok felszámolására külön intézkedési tervet kell készíteni, amelyben meghatározásra kerülnek a célkitűzések, tevékenységek, felelősök, határidők, sikerkritériumok.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a helyi adatok tekintetében önkormányzatunk és intézményei vezetői, dolgozói szolgáltatott adatokat. A központi adatok tekintetében az Országos Településfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisaiból vettük az adatokat.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Bács-Kiskun Megyei Kirendeltsége a Helyi Esélyegyenlőségi Program készítéséhez, felülvizsgálatához térítésmentes mentorálási szolgáltatást nyújtott munkánk során.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elérhető a www.ordas.hu honlapon.

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	munkanélküliség Közösségi együttélés intoleráns Alacsony iskolázottság	Munkanélküliség csökkentése Közös programok szervezése a társadalom más csoportjaival Alacsony iskolázottságúak tanulásra ösztönzése
Gyermekek	Családok alacsony jövedelme, ez magával vonzza a születésszám csökkenését is. Hátrányos helyzetű, tehetséges tanulók elkallódása	Szociális juttatásokkal Hátrányos helyzetű tehetséges tanulók segítésére ösztöndíjak felkutatása, kollégiumi díjakhoz hozzájárulás
Idősek	elmagányosodás Férfiak korai elhalálozása; idősek egészségügyi problémákkal küzdenek	Idősek elmagányosodásának enyhítése Idősek részére egészségügyi szűrések, előadások szervezése
Nők	Számítógép ismeret hiánya Mélyszegénységben élő nők esetében a családtervezés hiánya	Számítógépes tanfolyam indítása a nők munkába állása esélyének növelése érdekében Felvilágosító előadások, fórumok szervezése családtervezés tárgyában
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés nem megoldott Munkalehetőség hiánya	Intézmények akadálymentesítése Segítségnyújtás fogyatékkal élők részére munkalehetőség keresésében
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség csökkentése Közös programok szervezése a társadalom más csoportjaival Alacsony iskolázottságúak tanulásra ösztönzése	Szabó Zsolt polgármester Jóború-Takács Irén könyvtáros Szabó Zsolt polgármester Családsegítő Szolgálat Kozákné Szentgyörgyi Ilona általános iskola vezetője
Gyermekek	Szociális juttatások (önkormányzati juttatások odaítélése, egyéb szociális juttatások felkutatása) Hátrányos helyzetű tehetséges tanulók segítésére ösztöndíjak felkutatása, kollégiumi díjakhoz hozzájárulás	Szabó Zsolt polgármester, Családsegítő Szolgálat Szociális ügyintéző Szabó Zsolt polgármester Varga Attiláné pedagógus Családsegítő Szolgálat
Idősek	Idősek elmagányosodásának enyhítése Idősek részére egészségügyi szűrések, előadások szervezése	Jóború-Takács Irén könyvtáros Református Egyház Hunyadi Brigitta védőnő Családsegítő Szolgálat Háziorvos
Nők	Számítógépes tanfolyam indítása a nők munkába állása esélyének növelése érdekében Felvilágosító előadások, fórumok szervezése családtervezés tárgyában	Jóború-Takács Irén könyvtáros Hunyadi Brigitta védőnő Családsegítő Szolgálat
Fogyatékkal élők	Intézmények akadálymentesítése Segítségnyújtás fogyatékkal élők részére munkalehetőség keresésében	Szabó Zsolt polgármester intézményvezetők Jóború-Takács Irén könyvtáros Családsegítő Szolgálat Egyházak vezetői

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák sikeresen felzárkóznak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete javuljon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő környezetben nőjenek fel. Olyan feltételek alakuljanak ki, hogy a születésszám növekedjen.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életfeltételeire.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a megfelelő odafigyelést és tájékoztatást.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életfeltételeire.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Foglalkoztatási arányok javítása	Foglalkoztatási nehézségek; munkanélküliek jövedelmi helyzetének romlása	Munkanélküliek bevonása a programba köz munkaprogramokban foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, mezőgazdasági munkába bevonás lehetősége,	Gazdasági program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Rövidebb i., hosszabb i. közfoglalk. pályázatok benyújtása, munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítése	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	rövid i., hosszabb i. pályázatok beszámlói	Polgármesteri hivatal humán erőforrása a pályázaton elnyert pénzügyi támogatás	Pályázat, pályázatban leírt fenntarthatósági szempontok alapján.	Nincs együttműködés
2	Rászorultak részére történő információ szolgáltatás	Az önkormányzat által igénybe vehető ellátások információ hiányában nem elérhetőek, nem tudják a rászorult személyek igénybe venni, mert nem tudják a lehetőségeket.	Minden rászoruló teljes körű információval rendelkezen az önkormányzat által jogszabály alapján nyújtható támogatásokról és azok mértékéről.	Gazdasági program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Lakossági tájékoztató megszervezése, segítségnyújtás az ellátások igénybe vétele kapcsán.	Polgármester, családsegítő, szociális ügyintéző	2023. 12. 31. (vasárnap)	Évente két alkalommal megszervezett tájékoztató.	Önkormányzat részéről helyi biztositása, információs anyag készítése az önkormányzat honlapján tájékoztató megjelentetése	Önkormányzat forrásból biztositott.	Nincs együttműködés
3	Munkanélküliek helyzetének segítése	Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a munkaügyi központban	A rászorultaknak megfelelő tájékoztatás nyújtása, családsegítő kollégánál történő együttműködés	Gazdasági program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A Munkaügyi Központtal történő egyeztetés	Polgármester, szociális ügyintéző	2023. 12. 31. (vasárnap)	Az intézkedés eredményessége a munkaügyi központ fogadókészségétől függ	Humán erőforrás.	Hosszú távon önkormányzati forrásból fenntartható.	Nincs együttműködés

4	Belterületi utak, járdák felújítása, építése az idősök, a fogyatékkal élők és a gyermekek közlekedési feltételeinek javítása, biztonságosabbá tétele érdekében	Az utak kiépítettsége, állapota, hiánya olyan körülmény, ami meghatározza a lakosság – különösen az idősök, a gyermekek – mindennapi életvitelét, és biztonságát. A belterületi utak zöme felújításra szorul. Az utak építése, javítása, folyamatosan megújuló feladat, melynek elmulasztása különösen az esélyegyenlőségi szempontból	Rövid, közép és hosszú távon is a megfelelő életvitel kialakításához áll a településnek a közép és hosszú távú programjával, a gazdasági programmal	Az intézkedés célja összhangban áll a település közép és hosszú távú programjával, a gazdasági tervvel	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A Belterületen halaszthatatlan: a Pincesor utca útburkolattal való ellátása. A Dunaegyháza 875/1, 875/7 és 875/6 hrsz. területeken járda burkolatának felújítása, bővítése és új építése. (óvodától a foci pályáig)	Polgármester	2025. 01. 01. (szerda)	Az új vagy a felújított útvonalak hossza. A projekt végrehajtása következtében a szolgáltatásnak és az utak kapacitásának hosszabb távon jelentősen javulnia kell a felújított vonalak mentén	A tervezett beruházásokat a Magyar Falu Program által elérhető forrásokra alapozva kívánjuk megvalósítani. De hosszabb távon elképzelhető, hogy megnyílnak számunkra más pályázati források is.	Saját erőből fenntartható	Nincs együttműködés
5	Mini bölcsőde létesítése a családban (vagy kisgyermekes anyákonka családban) munkába állásának, a női alatti gyermekek esélyegyenlőségének és a 3, illetve 4 év alatti gyermekek nevelési feltételeinek javítása érdekében	A bölcsőde a családban (vagy kisgyermekes anyákonka családban) nevelkedő 3, illetve 4 éves alatti gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését, gondozását biztosítja, miközben lehetővé teszi az édesanya (a szülők) számára a munkavégzést. Jelenleg 3 gyermeket visznek más településre bölcsődébe, de ennél többen igényelnék a szolgáltatást.	Rövidtávon: az anyagi erőforrások megteremtése. Középtávon: a hatékony működés hosszú távon való fenntartása.	Az intézkedés célja összhangban áll a település közép és hosszú távú programjával, a gazdasági tervvel	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Egy 8 gyermek elhelyezésére alkalmas, mini bölcsőde komplex aműködtetési feltételeinek megteremtése	Polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	A szakmai szervezetek értékelése és a szakmai szervezetek által meghatározott indikátorok	A humán források biztosítása saját erőből, az óvoda-bölcsőde funkciót ellátó intézmény keretében. A tervezett beruházást a Belügyminisztérium által kiírt pályázat keretében elérhető forrásokra alapozva kívánjuk megvalósítani.	Saját erőből fenntartható	Nincs együttműködés
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szabadidős, szünidei foglalkozások megszervezése	Táborozási, szabadidős foglalkozások hiánya problémát okoz a szülőknek és a gyermekeknek.	Gyermekek számára biztosítani a megfelelő szabadidős tevékenységeket, a táborozási lehetőségeket	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Dunaegyháza Gyermekéiért Alapítvánnyal megállapodás a önkéntesek toborzása.	polgármester, Dunaegyháza Gyermekéiért Alapítvány	2023. 12. 31. (vasárnap)	A programokban részt vevő gyermekek száma.	Önk. részéről humán erőforrás Alapítvány részéről anyagi erőforrás.	Az Alapítvány által fenntartható.	Nincs együttműködés

2	Gyermekek szabadidős testmozgása	Játszótér kialakítása.	Játszótér építése	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Játszótér kialakítása	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Játszótér elkészítése.	Pályázaton keretében biztosított anyagi erőforrás.	A megvalósítás után önkormányzati forrásból hosszú távon fenntartható.	Nincs együttműködés
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Anyák elhelyezkedésének segítése	GYES lejártá után nehéz az anyák elhelyezkedése, munkába történő visszakerülése GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Az anyák – GYES lejártá utáni munkakeresésének elősegítése, megkönnyítése.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Internetes – időszakonkénti – álláslista megküldése a feliratkozott személyeknek az aktuális környékbeli állásokról.	Polgármester, családsegítő	2023. 12. 31. (vasárnap)	Internetes információ nyújtások száma	Személyi erőforrások szükségesek.	Hosszú távon, önkormányzati forrásból fenntartható	Nincs együttműködés
2	Krízishelyzetben lévő személyek	Nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. családok átmeneti otthona, anyatthon	Széles körű tájékoztatás ezen intézmények címéről, befogadó készségéről.	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Széles körű lakossági tájékoztatás az igénybe vehető szolgáltatásokról a rászorulóknak	Polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Információ nyújtások száma	Személyi erőforrások szükségesek	Önkormányzati forrásból hosszútávon fenntartható	Nincs együttműködés
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idős lakosok segítségébe lakosság, civilszervezetek, egyházak bevonása	Közszolgáltatások igénybevételéhez való esélyük csökkenése, egészségügyi állapotuk romlása és önálló életvitelük képességük hiánya következtében.	Az időseknek folyamatos segítségnyújtás. A közszolgáltatásokhoz való nagyobb esélyű hozzáférés biztosítása.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia	Idős lakosok, civilszervezetek bevonása az idősek segítségére - egyházak bevonása az idősek segítése érdekében.	polgármester, polgármesteri hivatal köztisztviselői	2023. 12. 31. (vasárnap)	A civilszervezetek és az önkéntes segítők dokumentálhatják ezzel kapcsolatos tevékenységüket.	Önkormányzat és érintett civilszervezetek humán erőforrása.	A civilszervezetekkel és lakossággal történő folyamatos együttműködés elengedhetetlen a megvalósíthatóságához.	Nincs együttműködés

2	Már működő Nyugdíjas Egyesület népszerűsítése	A nyugdíjasok szociális kapcsolatainak erősítése. Sokan egyedül élnek	Az eddig működő nyugdíjas klub népszerűsítése, hogy minél több aktív, egyedül élő idős kíváncsi legyen a részvételre. Így megakadályozva az elmagányosodást az idősöknek. A közösségi programok számának növelése, kirándulások szervezése.	Gazdasági program.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Időügyi Nemzeti Stratégia	Nyugdíjas Egyesület támogatása, programok, kirándulások szervezésében történő segítségnyújtás.	Polgármester, Jasna Jesen Nyugdíjas Egyesület.	2023. 12. 31. (vasárnap)	Pályázatok száma.	Személyi és anyagi források biztosítása az önkormányzat részéről, pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatokon történő részvétel.	Önkormányzat, egyesületi és forrásból fenntartható.	Nincs együttműködés
3	Nagyi-Net!	Idősek informatikai ellátottsága alacsony	Idősek, nyugdíjasok számára számítógépes tanfolyamok szervezése ingyenesen vagy alacsony részvételi díjjal.	Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Időügyi Nemzeti Stratégia	Számítógépes tanfolyam további megszervezése	Polgármester, művelődésszervező	2025. 12. 31. (szerda)	Az ilyen jellegű tanfolyamok tartásával kapcsolatos oktatási alkalmak száma. Oktatáson résztvevő személyek száma.	Oktatói díjak, terembérlet ára.	Önkormányzat, forrásból fenntartható.	Nincs együttműködés

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Középületek, járdák, parkok, akadálymentesítés	Középületek nem teljes körűen akadálymentesítettek. Közterületen történő mozgásukban akadályoztatva vannak.	Az intézmények teljes körű akadálymentesítésének kialakítása. Biztosítani számukra a tolokocsival való közlekedést a közterületen.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	Középületek átépítése, bővítése az akadálymentesítésnek megfelelően. Közüthálózat javítása	Polgármester, Intézmények vezetői	2023. 12. 31. (vasárnap)	Pályázatokon történő részvétel, pályázati lehetőségek felkutatása.	Humán, pénzügyi erőforrások.	Pályázatokból, anyagi erőforrás megléte esetén hosszú távon fenntartható	Nincs együttműködés
2	Foglalkoztatás elősegítése	A településen nincsen olyan cég, amely megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását is felvállalná.	A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása támogatásának elősegítése, tájékoztatás a cégek részére az igénybe vehető kedvezményekről.	Gazdasági program, szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	Az otthonról és távmunkában történő részvétel támogatása, együttműködés az illetékes munkaügyi központtal.	Polgármester, szociális ügyintéző	2023. 12. 31. (vasárnap)	Táv munkában történő támogatások száma	Humán erőforrás	Hosszú távon önkormányzat forrásból fenntartható	Nincs együttműködés

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot támogassák.

Az Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

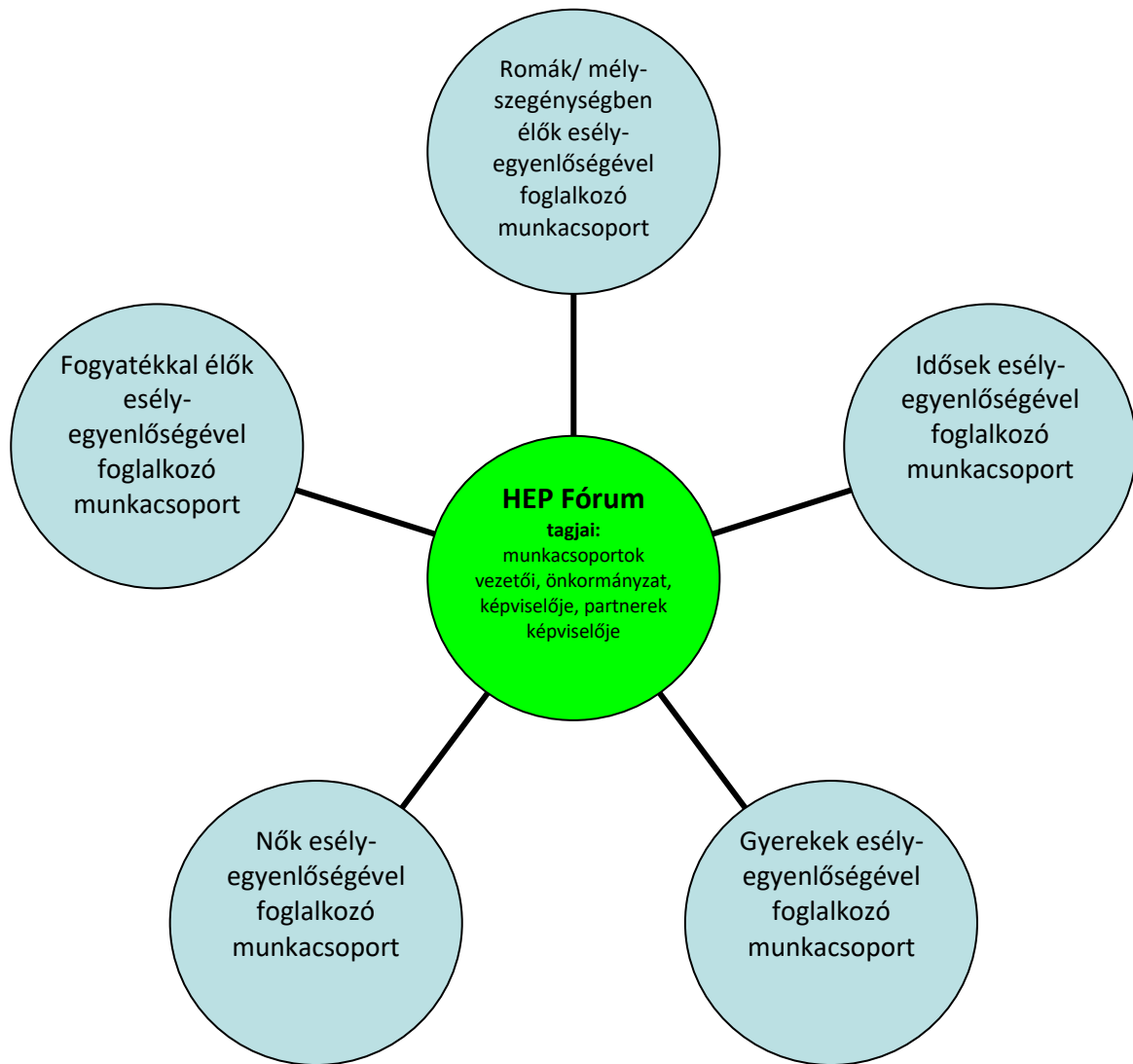
Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,

- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, például évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Az Ordas község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Ordas község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és 30/2023. (V. 31) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum 2023. 05. 31.

Aláírás

Géderlaki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője
Ordasi Kirendeltség
6335 Ordas, Kossuth u. 8.
Tel.: +36-76-426-785
E-mail: jegyzo@uszod.hu

KIVONAT

Ordas Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. május 31. napján megtartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből.

Szám: 33/2023.(V.31.) Kt. h.

Tárgy: A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata

HATÁROZAT

Ordas Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot felülvizsgálta és a változásoknak megfelelően elfogadta.

(a felülvizsgált program a határozat melléklete)

Felelős: Dr. Sárközi Zsolt, jegyző

Határidő: folyamatos
K.m.f.

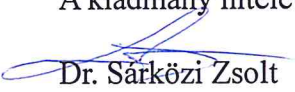
Szabó Zsolt sk.
polgármester

dr. Sárközi Zsolt sk.
jegyző

Tóth Judit s.k.
jkv.hit.

Zsigmond Enikő s.k.
jkv.hit.

A kiadmány hitelül:

Dr. Sárközi Zsolt
jegyző

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Katona-Walter Bernadett	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Katona-Walter Bernadett</i>
Kozákné Szentgyörgyi Ilona	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Kozák Szentgyörgyi Ilona</i>
Varga Attiláné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Varga Attiláné</i>
Jóború-Takács Irén	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Jóború-Takács Irén</i>
Hunyadi Brigitta	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Hunyadi Brigitta</i>
Katonáné Kovács Krisztina	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Katonáné Kovács Krisztina</i>
Báthy Györgyné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Báthy Györgyné</i>

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaihoz kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezett.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezett.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.